copa

STOMIFORENINGEN COPA - STIFTET 1951

NR. 112 JANUAR 1992

NYHED
Se side 25.

Biotrol!
for sikkerhedens skyld.
Den nemme påsætning gør forskellen

Biotrol S bandagerne udmærker sig ved en enkel konstruktion. Det er en konstruktion, som bevirker, at posen er umiddelbar klar til påsætning, når beskyttelsespapiret er fjernet, og den sidder fast øjeblikkeligt og præcist ved kontakt med huden og uden risiko for at bandagekanten krøller.

En Biotrol S bandage er så fleksibel, at den følger alle hudens bevægelser. Hudbeskyttelsespladen har endelig den egenskab, at den beskytter selv den mest sarte og følsomme hud.

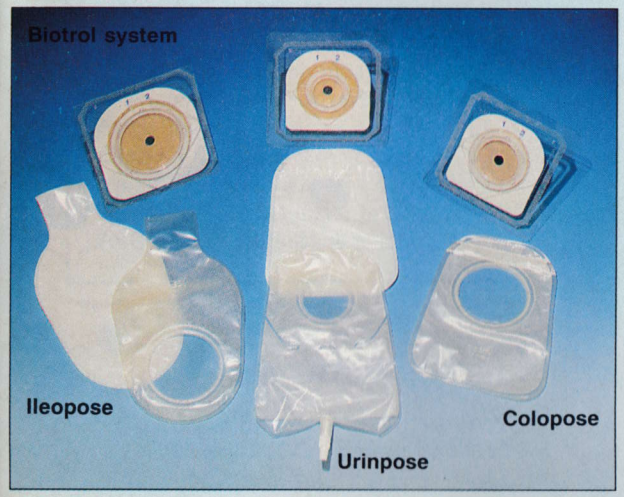

Palen skubbes i pilens retning fra 1 til 2, og posen er låst fast.

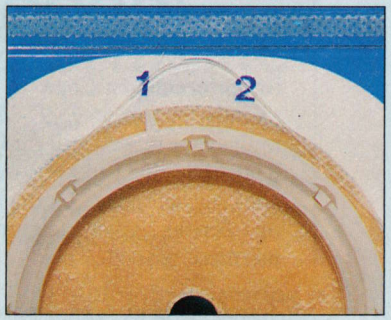

Enkelt og effektivt

Biotrol systemet er forsynet med en helt ny form for lås mellem pose og plade. Låsesystemet er et garanteret 100% effektivt sikkerhedssystem.

Det fungerer meget enkelt, ved at posen sættes mod pladens lås, og låsepalen skubbes med fingeren fra position 1 til position 2.

Nemmere kan det simpelt hen ikke gøres.

Låsesystemet sikrer en perfekt kontakt mellem pose og plade.

Det er det mest pålidelige låsesystem, der er konstrueret.

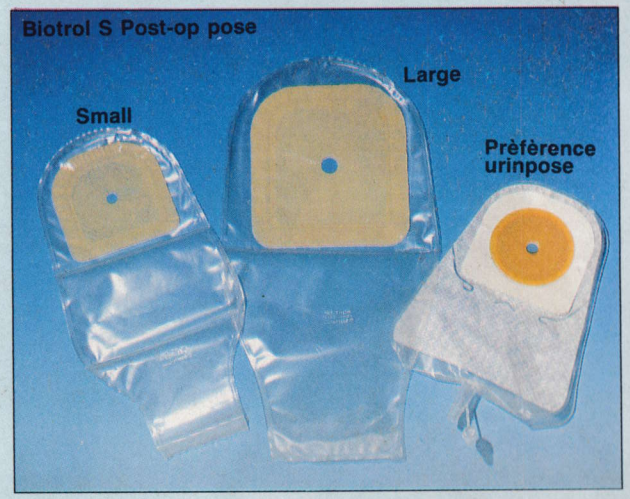

Integrale Biotrol S og Mini S poserne er udstyret med et stort indbygget filter. Det er klart til øjeblikkelig brug og giver optimal effektivitet.

Fuldstændig diskretion er derfor sikret i lang tid uden risiko for lugt fra posen.

Rekvirer gratis prøve på tlf. 43 43 15 59

Det bedste system også til post-operative, da man ikke skal trykke på den ømme mave. Selvom posen er låst fast kan den alligevel drejes i alle retninger. Biotrol systemet fås i 3 størrelser, således at systemet passer til enhver stomi.

Poserne har indbygget aktivt kulfilter, der sikrer helt mod lugtgener.

IRYFIX Irrigationssystem.

Iryflex skylleærme er både bredere og længere end andre kendte, hvilket betyder større fleksibilitet ved irrigation.

IRYFIX bandagen der skaber total frihed for stomiopererede, som anvender irrigation

Når IRYFIX er påsat ligner det et almindeligt plaster.

Stomien er totalt forseglet med IRYFIX, og den forhindrer både lyd og lugtgener.

IRYFIX har et 100% effektivt kulfilter.

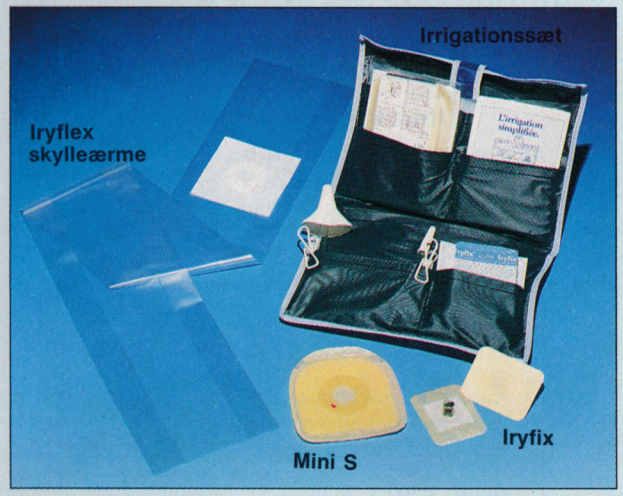

Biotrol produkternes kvalitetsegenskaber har skabt større uafhængighed og velvære hos brugerne.

Stomacare pharma
Hedager 46 · 2670 Greve · Tlf. 43 43 15 59

Stomiforeningen Copa
Copa's telefon 56 95 97 37 vil normalt svare mandag til fredag fra kl. 9.00 til 13.00. Lukket lørdag samt søn- og helligdag. Under bortrejse og fravær giver telefonsvareren nærmere besked.

Landsformand: Chr. Stentoft, Thorkildsvej 78, 3700 Rønne. Tlf. 56 95 97 37.

Vicelandsformand: Erik Kristjansen, Jasminvej 1, 4600 Køge. Tlf. 53 65 38 78.

Sekretariatsleder: Merete Møller, Ærtebjergvej 28, 4660 St. Heddinge. Tlf. 53 70 85 65.

Træffes mandag, tirsdag og torsdag mellem kl. 10 og 12. Onsdag kl. 16-18, Fredag, lørdag og søndag samt helligdage lukket.
Foreningens giro-nr. 7 09 03 31.

Øvrige adresser: se bagsiden

Medlemsbladet Copa
Redaktør Peter Borch, Gormsvej 3, 4100 Ringsted. Tlf. 53 61 08 61 eller 42 96 16 39.
Journalist Linda Rasmussen (DJ)

Artikler, læserindlæg og annoncer sendes til redaktøren.

Næste blad udkommer april 1992. Sidste frist for indlevering af manuskript og annoncer er 1. marts.

Oplag: 5.500.

Produktion: Borch Tryk A/S, 4100 Ringsted.

ISSN 0901 - 3849

Foreningens formål

Vedtægternes § 3:

Foreningens formål er at varetage de colostomi-, ileostomi- og urostomiopererede interesser.

Dette søges gennemført ved:
a) at udøve oplysende og rådgivende virksomhed,
b) at virke som de stomiopererede talerør over for myndighederne,
c) at hjælpe hinanden med råd og vejledning og ved eventuelt – i særlige tilfælde – at yde økonomisk støtte i form af legater,
d) at udgive et medlemsblad, COPA.

Indholdsfortegnelse

Privatisering - brugerindflydelse 6
Mødekalender 7
Morbus Chron - kronisk tynd- og tyktarmsbetændelse 8
Jorden rundt med 3 kg poser i rygsækken 10
FS 22's Landskursus 15
Stomi er ingen hindring 19
Konferensen i Eigtveds Pakhus 21
Hensynfuldhedsbetændelse 22
Stomi-poser bliver til med 25 styk i minuttet 23
Indmeldelsesblanket 23
11 sygeplejersker fik 30.000 kroner 24
Kursus for rådgivere 27
Stomiambulatorier 30
Dus med børnestomien 31
Computere, altså 32
Læserbreve 34
Nyheder/Information 39
Lokalforeninger 42

Forsiden:
Gerd Forssling klar til sin spændende jordomrejse med 3 kg poser i rygsækken.

Dansac combiMicro Soft - et nyt produkt fra Dansac

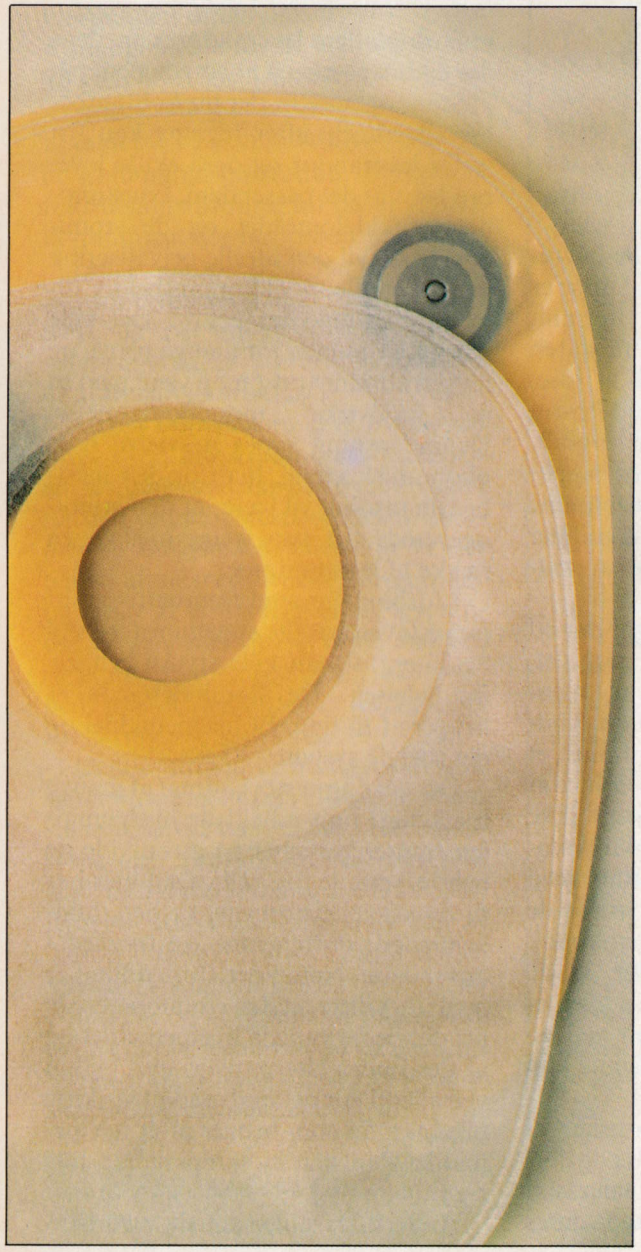

Dansac kan nu tilbyde Dem en ny stomibandage, hvor det mikroporøse plasters fordele kombineres med en Soft hudbeskyttelsesring.

Soft hudbeskyttelsesring er syntetisk, med lang holdbarhed. Den forbliver intakt under absorbering på grund af sin tværbundne molekylestruktur.

Det mikroporøse plaster, som er allergitestet, er særdeles hudvenligt, fordi det tillader sved at passere. Plasteret forstærker den sikkerhed og komfort, som ydes af Soft ringen.

Selve posen er den velkendte Dansac combi pose. Den er kendetegnet ved et lugt- og lufttæt 3-lags PVDC-folie, dobbeltsvejsning langs kanten og en blød backing af non-woven polyester.

Alle lukkede poser er forsynet med kulfilter. De tømbare poser har den anatomisk formede lukkeklemme.

dansac®

Dansac A/S, Lille Kongevej, 3480 Fredensborg. Telefon 42 28 25 00. Telex 40 760. Fax 42 28 50 45

Privatisering - brugerindflydelse

Der anvendes mange poppede begreber i den politiske debat. Et af disse er privatisering. Det drejer sig efter min opfattelse om, at opgaver, som staten hidtil har haft monopol på at løse, overtages af private foretagender, som er i stand til at gøre det lige så godt, eller bedre og billigere. Derved slipper staten for de med opgaven forbundne store administrationsomkostninger og bliver i stand til at sænke skattetrykket.

I privatiseringstanken ligger der en filosofi om at bryde statsmonopolet, få spredt opgaven ud på mange hænder og få skabt konkurrence om kundernes gunst. Men et er intentioner, et andet er virkeligheden. På leverance af stomihjælpemidler har der hidtil ikke eksisteret monopoler. Men når kommunen indgår en indkøbsaftale med en enkelt leverandør, så er der for de stomiopererede tale om et monopol. For kommunen tillader ikke, at de stomiopererede, der får deres hjælpemidler på bevilling, får dem ved en anden leverandør, selv om denne kan levere til samme priser.

Hvis kommunerne ikke ønsker at medvirke til monopoldannelse og derved en skønne dag prismæssigt komme i klemme, må de sprede deres indkøb på flere leverandører, medens der endnu er nogen at sprede dem på.

Stomiopererede, der får kontantbeløb eller hjælp efter regning kan frit vælge leverandør og også skifte leverandør, når det passer dem. For stomihjælpemiddelområdet og de stomiopererede vil den ideelle privatisering derfor, at alle fik et kontantbeløb, tilpasset den enkeltes behov. Det ville spare kommunen for mange penge og megen administration og være med til at modvirke monopoldannelse. Denne løsning synes desværre ikke økonomisk mulig, hvorfor den næstbedste løsning vil være, at den stomiopererede frit kan vælge mellem en række af leverandører.

I forbindelse med fremsættelsen af finansloven udtalte statsminister Poul Schlüter, at man ville styrke brugerindflydelsen. De stomiopererede er bruger af to ting: Et hjælpemiddel og det sociale system.

Der er i dag et stort udbud af mange forskellige højt udviklede hjælpemidler, som er beregnet på at opfylde de behov, som de forskellige stomier har til funktion, klæbeevne, tæthed, hudvenlighed, skiftenemne og tryghed i anvendelse. Netop det store udbud er med til at sikre, at den stomiopererede får det bedst egnede hjælpemiddel og at der findes alternativer, hvis eksem ved allergi gør det nødvendigt at skifte produkt. Så som bruger af et hjælpemiddel kan den stomiopererede føle sig rimelig tryg.

Anderledes stiller det sig med hensyn til det sociale system. Når kommunen indgår en indkøbsaftale med en leverandør, sker der det ejendommelige, at det er kommunen, der ud af til står som bruger. I følge loven skal kommunen drage omsorg for, at den stomiopererede får sit behov dækket. Så det føles næsten som om, at en stomioperation er ensbetydende med, at man blive kommunal ejendom eller en kommunal institution. Det virker fuldstændigt absurd, for det er jo ikke kommunen, der har posen på.

Den stomiopererede har et stort behov for tryghed og sikkerhed og har et nært og personligt forhold til sin *valgte leverandør*. Et forhold som ofte er af livslang karakter.
Så det er faktisk som at få livsnerven revet over, når kommunen foretager en bevillingsændring hen over hovedet på den stomiopererede. Dertil kommer så utrygheden. Næste år er der truffet aftale med en anden leverandør og næste år er det igen en ny leverandør. Så selv om behovet bliver dækket, så skaber fremgangsmåden ikke tryghed, uanset den antagne leverandørs forsikringer.

Denne ufrihed er muligvis en utilsigtet virkning af forvaltningen af bestemmelserne, men så må bestemmelserne eller praksis ændres. Foreningens medlemmer må bruge deres indflydelse ude i kommunerne ved at danne brugergrupper. Grupper som selv, eller gennem brugerrådene, gør politikere og kommunens indkøbsafdeling opmærksomhed på de uheldige forhold. De stomiopererede er mennesker, ikke institutioner.

Chr. Stentoft

Møde-kalender

9/1	kl. 19,00	Fyn, foredrag
10/1	kl. 14,00	Fredericia, fredagsmøde
10/1	kl. 14,00	København/Frederiksberg, møde
13/1	kl. 19,30	Herning, møde
15/1	kl. 19,30	Holstebro, møde
16/1	kl. 19,00	Holbæk, kaffemøde
16/1	kl. 19,00	Randers, medlemsmøde
25/1	kl. 14,00	Crohn klubben, møde
3/2	kl. 19,30	Sønderborg, dagligstuemøde
6/2	kl. 19,00	Fyn, hyggeligt samvær
8/2	kl. 14,00	Frederiksborg, generalforsamling
7/2	kl. 14,00	Fredericia, fredagsmøde
12/2	kl. 19,30	Holstebro, møde
14/2	kl. 14,00	København/Frederiksberg, møde
16/2	kl. 11,00	Fyn, medlemsmøde
17/2	kl. 19,30	Herning, møde
22/2	kl. 14,00	Københavns amt, møde
29/2	kl. 14,00	København/Frederiksberg, møde
2/3	kl. 19,20	Åbenrå, dagligstuemøde
5/3	kl. 19,00	Fyn, samvær og rådgivning
6/3	kl. 14,00	Fredericia, fredagsmøde
11/3	kl.	Ribe, foredrag
13/3	kl. 14,00	København/Frederiksberg, møde
16/3	kl. 19,30	Herning, møde
18/3	kl. 19,30	Holstebro, møde
28/3	kl. 14,00	Københavns amt, lørdagsmøde
4/4	kl. 14,00	Viborg, medlemsmøde
6/4	kl. 14,00	Haderslev, dagligstuemøde
10/4	kl. 14,00	København/Frederiksberg, møde
6/5	kl. 14,00	Tønder, dagligstuemøde
9/5	kl.	København/Frederiksberg, skovtur
12/6	kl. 14,00	København/Frederiksberg, møde

Morbus Chron - kronisk tynd- og tyktarmsbetændelse

Historie
Sygdommen blev for første gang defineret og præsenteret som en diagnose af den amerikanske læge Dr. BB Chron i 1932. Mb. Chron er en kronisk betændelse i et eller flere begrænsede områder i tarmen, som findes ned gennem alle tarmvæggens lag. Årsagen til sygdommens opståen er ukendt.

Først i 1942 opdagede den svenske læge og forsker Nanna Schwartz, at Salazopyrin virkede på Chron's syge.

I 1950'erne blev steroider, binyrebark hormon, introduceret af englænderen dr. Truelove, som det stof, der var det mest effektive i den akutte fase af sygdommen.

Stomiposen, blev opfundet af hjemmesygeplejerske Elise Sørensen, som i 1954 henvendte sig til Coloplast's daværende direktør og grundlægger Aage Louis Hansen. Firmaet fremstillede på det tidspunkt plastikemballage.

Hyppighed
Hvor hyppig er sygdommen?
Forskningen har efter disse pionerers indsats taget fart og 1950 startede i København's Amt verdens første fortløbende epidemiologiske undersøgelse om Chron's syge og colitis ulcerosa. D.v.s. undersøgelser om hyppighed, sygdomsudbredning, forløb, cancer, overlevelse e.t.c. Det er data fra disse 26 års analyser, jeg refererer i det følgende. Sygdommen rammer 40% flere kvinder end mænd og er hyppigst i 15-24 års alderen for begge. For hver 100.000 danskere vil 4 få Chron's sygdom i løbet af 1 år. Det ser ud til, at antallet af nye tilfælde stiger i disse år i hele verdenen. I Undersøgelsen fra Københavns Amt steg hyppigheden 6 fold gennem de seneste 26 år. Mb. Chron kan ramme i alle aldre, den yngste patient var i vores undersøgelse 8 år den ældste 84 år. Gennemsnitsalderen ved diagnosen 32 år. I gennemsnit går der 2 år fra patienten mærker første symptom til diagnosen bliver stillet.

Symptomer
Hvilke symptomer har en mb. Chron patient på diagnose tidspunktet og hvad er hyppigst?
Tabel 1 viser, at mavesmerter (83%) er hyppigste symptom. Herefter kommer diarré (74%) og vægttab (57%). Da sygdommen henregnes under de »autoimmune« sygdomme betyder det, at angrebstidspunktet mere spredt i kroppen kan forekomme. I tabel 1 ses at led (11%), hud (6%) og øjne (2%) kan påvirkes.

Fistler (14%) er kanaler som dannes fra den syge tarm til et andet stykke tarm eller hudoverfladen. Dette er hyppigere hos mænd (21%) med mb. Chron end kvinder (8%). Sygdommen kan også manifestere sig med abscesser = bylder (12%).

Lokalisation
Hvor i tarmen angriber sygdommen?

Den hyppigste lokalisation er terminale ileum, de sidste 20-40 cm af den 4-5 meter lange tyndtarm, 2/3 af patienterne har på diagnose tidspunktet sygdommen her, 1/3 kun tyktarmslokalisation og 1/3 tynd- og tyktarmslokalisation. Sjældnere (ca. 8%) er mavesæk, tolvfingertarm, spiserør og mundhulen angrebet.

Behandling
Kan man leve et normalt liv med sygdommen?
Ja, selvom sygdommen er kronisk, kan der være lange perioder (måneder, år), hvor man ikke mærker noget til den.

I andre perioder kan den til gengæld være meget besværlig at leve med . så må der behandling til enten medicinsk eller kirurgisk.

Hvordan behandler man?

Medicinsk: Man vil altid forsøge medicinsk behandling først, for at operere så lidt som muligt og undgå at tarmen bliver for kort. Salazopyrin/Pentasa bruges til vedligeholdelsesbehandling og når sygdommen blusser op. I akutte tilfælde må der suppleres med højdosis steroid. Vi tilstræber 1 mg/kg og herefter hurtig aftrapning over 3-6 måneder om muligt. Vi ved dog fra egne og internationale undersøgelser, at ca. kun 50% reagerer på steroider og får sygdommen, ca. 25% må fortsætte på vedvarende lavdosis steroid og forsøg på ophør giver tilbagefald. De sidste 25% reagerer slet ikke på binyrebark hormoner. Herefter er en kirurgisk intervention ofte løsningen, behandlingsforsøg med Imurel og Ciclosporin gøres dog, hvis patientes situation tillader dette.

For tiden foregår et multicenter studie i Danmark under overlæge Vibeke Binder's ledelse med Fusidin, et gammelkendt antibiotikum, har vist sig, at have immunmodulerende effekt.

Det griber ind og standser nogle vævsskadelige processer i immunforsvaret, og man har forhåbning om, at det kan virke på nogle Crohn patienter. Sygehuscentrene Ålborg, Herning, Vejle, Odense, Hvidovre, Glostrup, Gentofte, Bispebjerg, Hillerød, Frederiksberg og Herlev medvirker i dette forsøg.

Kirurgisk: Resektioner (fjernelse af det syge stykke tarm) og sammensygning til det raske stykke er den hyppigste operationsform. Reservoir operationer foretages ikke på Chron patienter p.g.a. risikoen for sygdomstilbagefald et nyt sted i tarmen. 35% får foretaget resection af tarmen, i det første år diagnosen stilles. På 14% foretages tyndtarmsresection, 32% en tynd- og tyktarmsresection, 14% kun tyktarmsresektion. 40% opereres for fistler, abscesser og andet.

Efter 26 års observation blev 44% slet ikke opereret. 56% blev opereret 1 gang, 8,3% 2 gange og 1,3% 3 gange.

Overlevelse og cancer
Kan man leve længe med sygdommen?
Vi har undersøgt, at indenfor de første 10 år, er der slet ingen overdødelighed af sygdommen. Der er ikke patienter nok i vores undersøgelse, der har haft sygdommen i 20 år eller mere, til at man kan udtale sig om så lang tid - men generelt sagt er det ikke en sygdom man dør af, men en som man skal lære at leve med.

Så vi på risikoen for cancer udvikling hos mb. Crohn patienterne var den det samme, som hos baggrundsbefolkningen. Dette vedrører både cancer forekomst i den Chron syge tarm, såvel som andre former udenfor tarmen.

Tabel
Symptomer ved diagnosen af morbus Chron

Mavesmerter	83%
Diarré	74%
Vægttab	57%
Feber	44%
Blodig afføring	37%
Led	11%
Hud	6%
Øjne	2%
Fistler	14%
Abscesser	12%

Pia Munkholm, læge.
Københavns Amtssygehus i Herlev, afdeling C.

For mange mennesker er moral noget, de bruger, når de vil se ned på næsten.

Jorden rundt med 3 kg poser i rygsækken

Sygeplejerske Gerd Forssling's beretning om sin rejse

En stor drøm gik i opfyldelse, da jeg vinkede farvel til familie og venner i Kastrup lufthavn, for at bevæge mig ud i den store verden, med et par t-shirts, piller mod diarré, badetøj og mine 3 kg poser og plader i rygsækken.

Jeg har haft colostomi siden jeg var barn og så derfor ikke dette som nogen hindring at foretage en jordomrejse på primitiv vis. Med 3 kg poser kunne jeg klare mig i 3 mdr. også hvis jeg fik diarré. Hjemmefra havde jeg sendt en ladning til Australien, hos en god ven jeg skulle besøge, og hvis jeg skulle komme i bekneb undervejs, havde jeg klargjort nødrationer, der hurtigt kunne sendes ud.

Allerførst må man sikre sig, at materialet kan holde til lang tids transport og man må huske altid, at have en god portion poser på sig, man hører jo om folk der mister kufferter o.lign. i lufthavnsterminalerne.

Hæslig og smuk

At ankomme fra nytårskolde Danmark til Bangkok, er som at havne midt i en kogende heksekeddel, larm, biler der forurener hundrede gange mere end tilladt, små tuktuktaxier, stinkende madlavning i utallige boder i de små gader og ikke mindst varmen var uudholdelig. Lige så hæslig Bangkok er, ligeså indbydende er de buddistiske templer, der står smukt og fredfyldt midt i kæmpebyens os og ræs. Om morgenen går de buddistiske munke, kronragede og klædt i orange, på bare tæer og i harmoni med dem selv rundt i gaderne, hvor de henter dagens måltid hos de lokale koner.

Thailands sydligste øer er nok det tætteste man kommer på paradis, små endnu uberørte af turister med de slankeste palmer og de hvideste sandstrande. Her møder man en hel anden thailænder, der ikke er præger af storbyens stress og jag og deres buddah gør dem glade og venlige.

Faktisk havde jeg regnet med at bruge en god uges tid i Singapore, men ændrede hurtigt mening, hvorfor spilde tid og penge på at gå rundt og se på forretninger, prangende højhuse og kinesere, der får tårnhøje bøder for ikke at trække ned i snoren o.s.v.?

Buddaer nikkede velkommen

Vi, en rejsekammerat og jeg, fløj til Djarkarta i Indonesien, den viste sig at være lige så slem som Bangkok og måske værre. Gaden hvori rygsækfolket holder til, må nok siges at være et af de pænere kvarterer, på trods af at vi havde rotter som over, under og naboer. Endnu engang måtte jeg erkende at storbyer ikke er noget for mig og rejste videre til byen Yogjakarta, der ligger på det sydlige Java.

På trods af at Java er verdens mest befolkede ø, var jeg kommet på landet. Koner og mænd gik og passede deres rismarker, til hjælp havde de okser med primitiv plov. Det var et smukt syn at komme med toget tidligt om morgenen og se duggen på banantræer, palmer og rismarker.

I Yogagakarta, der er et gammelt sultanat og Indonesiens gamle hovedstad, er tillige et åndeligt og kulturelt centrum. Der findes bl.a. et gammelt batikcenter, der virkeligt er et besøg værd. En anden stor turistatraktion er det buddistiske tempel Borobudour. Der sidder 72 buddaer, de sad på hver sin klokke og nikkede os hjertligt velkommen. Som i Thailand forstår Javaneseren sig på at lave forretning ud af alt ting; Det regnede, så de solgte selvfølgelig paraplyer for en »formue« og vi købte gladeligt en (når det regner, så regner det!!!) for så at opdage at ved udgangen samlede de paraplyerne ind igen. Vi havde kun lejet dem! Jeg overvejende at slå mig ned som forretningsmand.

Afsted til Bali

Den samme dag havde min rejsekammerat på det tidspunkt, fået Roskilde-syge, dernede kalder de det vist noget andet?. Det startede, da vi var ude at se nogle stenhuggere arbejde. Der var ikke det deres koner ikke ville gøre for ham, de bad ham drikke det ene og det andet, smurte hans mave med diverse salver, men lige meget hjalp det. Han brugte sine underbukser hurtigere end jeg kunne nå at vaske dem, og jeg takkede en hvis herre for, at jeg ikke fik samme omgang med min pose på maven.

På Java er man muhammedaner, men ikke så ortodokse, og ikke noget med tilslørede kvinder, kun den evindelige skrålen fra moskeerne flere gange dagligt markerer det. På det tidspunkt var golfkrigen brudt ud, og vi blev spurgt mange gange om vi var amerikanere, det gjorde mig lidt utryg, desuden havde vi også hørt om bombetrusler, så vi besluttede at tage til Bali.

Rejsen til Bali foregik med bus, en 18 timers tur på tværs af Java. Indonesiske busture kan på det kraftigste frarådes!!!

På Bali bor der næsten 2 mill. mennesker og den er ikke større end Sjælland. Noget af det der gør øen særpræget er, at Balineserne er hinduer, hele deres liv er én stor ceremoni og aldrig har jeg mødt så glade og venlige mennesker som her. Hinduismen på Bali er en levende religion med masser af danse, musik tembler, skulpturer og masker i festlige farver, malerier, renselsesceremonier, processionsoptog, offergaver og ved dødsfald balsameres den døde, ligbrændingen er en smuk fest. Det er ikke uden grund at man kalder Bali for gudernes ø.

Dårlige toiletforhold

Når man sådan rejser med rygsæk, så bor man de billigste steder man overhovedet kan opdrive hvilket så også betyder de dårligste toiletforhold. Kun ganske få steder har jeg boet et sted med rigtigt toilet ellers var det et hul i jorden. Ved siden af

På turen rundt i Australien lærte Gerd at spise lokal føde - kokosmælk, kængurukød og selv stegte larver gled ned.

har der stået et vandkar, hvorfra man kunne tage vand og skylle ud med. Faktisk ganske fint, for man har altid vand ved hånden, man skal bare huske at tage toiletpapir med.

Gennem turen i Asien har jeg lært at skifte pose og plade i selv det mørkeste lokumskur, jeg fandt ud af at det var umuligt at skifte med én hånd og petroleumslampe i den anden. Jeg måtte skifte plader oftere end hidtil p.g.a. fugtigheden i luften og p.g.a. belastningen fra min rygsæk. Der findes sjældent affaldspande. Hvis man ønsker at irrigere, må man bo på hoteller, hvor der findes »rigtige« toiletter, og man må købe rent vand.

Ære for skolen

For at se en helt anden side af Indonesien tog jeg ud på nogle små øer øst for Bali, her lever man endnu mere primitivt end hvor jeg hidtil havde været, her så de sjældent hvide mennesker. Jeg blev bl.a. gode

venner med en fisker, der var blevet påkørt af en bil og havde nogle sår på sine ben. Som sygeplejerske havde jeg jo masser af sårplejemidler med, så i løbet af få uger havde jeg fået hans ben pæne igen. Han tog os med ud i sin båd, en udhulet palmestamme med pontoner og sejl, til et sted hvor vi kunne snorkle rundt i et koralrev og se de smukkeste fisk i alle regnbuens farver.

På et tidspunkt boede jeg på en meget lille ø, man boede i bambus hytter på stranden og spiste hos en madmutter for 15 kr om dagen. Jeg levede så sundt, for alt frugt og grønt var friskt fra øen og fiskene var altid nyfangede.

En dag mødte min rejsekammerat og jeg en indonesisk skolelærer, der spurgte om vi havde lyst til at komme ud at tale engelsk med hans elever. Først var vi lidt betænklige fordi man på Lombok er muslimer og der var stadig krig. Det var en stor ære for skolen at have os på besøg, jeg følte mig som dronningen af Indonesien, elever og lokale skulle alle hen og give hånd. Efter et par timers snak der blev vi inviteret på Lombokkaffe og Indonesisk kage, de var bagt af kokos indpakket i bananblade. Jeg håber, at eleverne lærte noget; nu ved de, at der er noget, der hedder sne, og at H. C. Andersen kommer fra Danmark.

Australien

Det er utroligt nemt at rejse alene, man møder altid nogen at følges med og sådan gik det også i Australien. Jeg startede med at rejse op igennem den centrale delgennem ørken, hvor der er meget varmt, det værste er fluerne. Man må gå med myggenet og hver gang man slår én ihjel, kommer der 118 til begravelse!!

Distancerne er lange og til tider ensformige, men var hele turen værd at besøge Ayers Rock og byen Alice Springs. Ayers Rock er ikke alene et flot syn, men den har også en interessant historisk baggrund, det er verdens største sten og området hvori den ligger har også været tilholdssted for The aboriginals (den australske urbefolkning)

Alice Springs er en moderne cowboy by midt i en ørken, man går med cowboy hat og støvler. Byen er tilholdssted for mange aboriginals. Det er et stort problem for Australien at der findes så mange aboriginals der ikke ønsker at uddanne sig, men sidder på gadehjørnerne og drikker. Jeg var på besøg i en aboriginallejer, for at se og studere deres kultur. Jeg lærte at kaste med boomerang, spiste kænguru der var tilberedt over bål, hertil spiste vi levende larver. Det var fantastisk guf!

Gennem ørkenen havde jeg problemer. fordi nogle af mine poser smeltede sammen. Et godt råd, efterlad aldrig poser i en varm bil!

Dykkercertifikat

Næste mål var australiens østkyst og at komme ud at se det store koralrev der løber hundrede af kilometer langs kysten. For at studere revet på nært hold, tog jeg dykkercertificat, en fantastisk fornemmelse at være fisk. Det er et syn for guder, koraller og fisk i strålende farver. Der var så mange fisk, at vi kunne fodre dem, store som små og røre ved dem. Her måtte jeg selvfølgelig skifte pladen dagligt, da jeg var i vandet 4-5 timer dagligt.

Jeg prøvede også det man på engelsk kalder »rafting«, man begiver sig ud på en voldsom og brusende flod i en gummibåd. Man er udstyret med årer, redningsvest og styrthjelm, så går det ellers dernedad i en vældig fart - en temmelig spændingsfyldt oplevelse!!

En lang rejse koster mange penge, så i en kort tid arbejdede jeg som rideguide på en af de nordligste tropeøer. Jeg passede heste og tog turister ud på ridt i bush og ved strand.

Australien er også kendt for sine lange hvide sandstrande, en dag hyrede vi en sejlbåd, der kunne sejle os ud på en øde ø, hvor vand og sand skulle være noget helt specielt. ALT skulle vi have med, så vi havde vand og mad med til 2 dage, men en

Irrigation

– et naturligt valg for dig med colostomi.

Irrigation indebærer, at tyktarmen tømmes ved hjælp af et vandlavement – en enkel og sikker metode for colostomiopererede.

Metoden har været anvendt i mange år, og erfaringer viser, at det ikke er skadeligt for tarmen.

For at du skal få et godt resultat med irrigation, kræves instruktion og oplæring, hvilket du bedst får af din stomisygeplejerske.

ConvaTec
A Bristol-Myers Squibb Company

Send mig yderligere information om irrigationsmetoden

Navn _____

Adresse _____

Postnummer _____

Klip kuponen ud og send den til ConvaTec.
Jægersborgvej 64-66. 2800 Lyngby

lille misforståelse gjorde, at vi først blev hentet på 3. dagen. Heldigvis fangede vi en fisk som udgjorde den sidste dags måltid! Vi lavede maden over bål, fuldmånen oplyste den hvide strand om natten, så vi kunne se delfiner og skildpadder lege ude i vandet. Ellers var vores eneste selskab øens kæmpe firben (50 cm lange) og sommerfugle i de kønneste farver.

Farligt at sove

I Sydney bør man som dansker besøge det smukke operahus, det er et imponerende bygningsværk og der er en fantastisk akustik, også selvom man kun har råd til at sidde på bagerste række.

På turen rundt i australien, mødte jeg mange forskellige mennesker at rejse med, de fleste har købt en bil og sover på campingpladser og når man skal være god ved sig selv sover man på vandrehjem. På et tidspunkt kørte jeg med to drenge, vi besluttede at vi ikke ville bruge penge på overnatninger og sov i stedet på strande og i parker. Jeg fandt ud af at det kan være farligt at sove under palmer! Det er forøvrigt den hyppigste dødsårsag på Thailands øer, en kokosnød kan flække en hjerneskal!

Forestil dig et fladt tørt landskab, et eucalyptustræ hist og pist, ikke et hus i miles omkreds, det eneste tegn på liv er flokke af får og en kænguru der passerer et hegn i ny og næ. Jeg arbejdede på en australsk fårefarm i en måned, der nød jeg i den grad at gøre holdt et sted, stifte bekendtskab med mennesker for mere end et par dage ad gangen. På gården lavede jeg alt forefaldende arbejde, fodrede får og lærte endda at klippe får. Jeg holder meget af at ride, så jeg hjalp en galoptræner med at træne hans heste. Det var en stor oplevelse at lære de australske mennesker at kende, for magen til gæstfrihed og venlighed finder man sjældent.

New Zealand

Så gik turen til det efterhånden kolde New Zealand, her finder man naturscenerier, der er ubeskrivelige. Grønne bakker, sneklædte bjerge, blåblå floder og de hvideste sandstrande. Trods sne og kulde, tomlede jeg det meste af vejen, dog altid med en makker. New Zealænderen (populært kaldet Kiwien) er utrolig gæstfri, jeg blev flere gange inviteret til at bo og overnatte. På den sydligste ø var jeg ude at stå på ski i et par dage, en sjov oplevelse i juni måned.

Fra den sydlige frost til det eksotiske Hawaii, en frodig grøn og blomstrende ø med masser af turister, man skal dog ikke langt fra Honolulu for at finde smukke og øde sandstrande. Udover at ligge og slænge sig på stranden, kunne man snorkle i koralrevet langs kysten eller vandre i bjergene. En dag vandrede jeg op til et vandfald, hvor jeg plukkede bjergæbler og Hawaiiblomster og en svømmetur i den lille sø kølede mig ned. Hawaii er et dyrt sted at leve, jeg har aldrig spist så meget havregrød som der, ellers var jeg babysitter for vandrehjemsejerens børn, for så at bo gratis på en madras på gulvet.

Kun to uger

Sidste stop på min jordomrejse skulle så blive Californien og jeg landede i Los Angeles. Nok har jeg klaret og oplevet meget på egen hånd, men her var det svært, det hele virkede så stort og voldsomt.. To uger er måske ikke nok til at vænne sig til forholdene, men Disneyland, Hollywood og Universal Studios var en fin oplevelse.

Tænk jer, da jeg kom til Kastrup lufthavn, stod de samme blege danskere der endnu og ventede på mig. Jeg blev nu glad for at se dem igen, for de havde i mellemtiden hentet flag og blomster.

Min jordomrejse har været en succes. Det er utroligt spændende at lære om andre folkeslag og kulturer, og jeg må konstatere, at vi har det godt her i vores lille Danmark.

Jeg håber, at denne artikel kan være til glæde for COPA's læsere, og jeg er villig til at være behjælpelig, hvis der er nogen, der har spørgsmål eller andet de ønsker uddybet.

Rejse hilsner
Gerd

FS 22's Landskursus 5.-7. nov. 1991

Den Faglige Sammenslutning af sygeplejersker beskæftiget med stomipleje (FS 22) afholdt sit andet Landskursus på Fuglsøcentret på Mols fra tirsdag den 5. til torsdag den 7. november 1991.

Formålet med kurset var:

- At fokusere på patientens ressourcer og sociale netværk, som et aktiv i tiden før og efter operationen.
- At deltagerne får mulighed for at overveje egen sygeplejefaglig praksis.
- At deltagerne bliver inspireret til at beskrive og forandre egen sygeplejefaglig praksis.

FS 22 havde inviteret mig til at gøre rede for Copa's rådgivningsvirksomhed til nyopererede, hvilke krav der stilles til rådgiverne, hvordan de udvælges, hvilken uddannelse de får samt Copa's ønsker og forventninger til et samarbejde med FS 22.

Foruden at bidrage med ovennævnte indlæg om torsdagen var jeg velkommen til at overvære hele kurset, hvilket jeg sagde ja tak til, fordi kursusoplægget varslede nogle spændende og berigende dage.

Tirsdag kl. 13.00 bød formanden Jeanette Bech Glostrup de 138 deltagere (hvoraf en fra Norge og en fra Sverige) velkommen til landskurset. Hun gik derefter over til at fortælle om stomiplejens vilkår og muligheder i en sengeafdeling. Hun beskrev de vanskeligheder som vilkår og struktur og prioritering lagde i vejen for at bevare kontinuiteten i stomiplejen og sikre plejens kvalitet.

Lena Thomsen forelagde det oplæringsprogram, som man for nogle år siden havde startet på Ålborg Sygehus. Det var et led i bestræbelserne på at udvikle et arbejdsredskab, der havde nogle målsætninger, der skulle imødegå de problemer, man havde erkendt. Det skulle bedre end det bagudrettede cardeks kunne medvirke til kontinuitet og kvalitet i plejen. For at se, om forventningerne holdt stik, havde man lavet en opgørelse på de første 33 patienter. Evalueringen havde bl.a. vist, at personalet ikke var så gode til at tale om sexproblemer, ikke åbne nok.

Kl. 13.40 forelagde Lene Bülow og Lis Balleby fra Bispebjerg de kriterier og standarder for god praksis, man var kommet frem til for at kunne definere og sikre kvalitet i stomiplejen, samt hvilke mål der skulle indfries for at kunne tilgodese en standard, der sikrede kvalitet og kontinuitet. Man havde udarbejdet en sådan standard og skulle igang med afprøvningen, så man kunne få et erfaringsgrundlag og foretage en evaluering.

Kl. 14.25 var der motion til musik. På grund af den store deltagelse havde det været nødvendigt med en bordopstilling, der gjorde, at deltagerne sad med siden til talerstolen og derved fik en skæv lytteposition. Så det var skønt at få rørt sig.

Efter motionen var der en time til at besøge de i baggrunden af salen opstillede stands fra firmaer og forhandlere.

Eftermiddagens program sluttede med besøg i Work-shopperne. Der var 5 shops, men der var kun to omskiftninger sat af. Jeg valgte at høre om reservoir (J-pouch) og Kock's- og Hemikockreservoir. Det var meget interessante foredrag, som gav et godt overblik over fordele og ulemper ved anlæggelser af disse former.

Næste dag startede med deltagelse i flaghejsningen. Det er en tradition på Fuglsø og ledelsen er glad for, at FS 22 tilgodeser denne tradition.

Inden vi gik i gang med dagens program, sang vi Happy Birthday for en deltagende fødselar. Hele onsdagens program var lagt til rette over temaet »Hvordan mestrer patienten livet med stomi«. Temaet blev belyst af oversygeplejerske Kirsten Kopp og læge Christoffer Johansen, som får støtte af Kræftens Bekæmpelse til gennemførelse af undersøgelse af Mestring i forbindelse med konstateret tarmkræft.

Nyhed

Ileodress Plus

Nu har vi også forbedret Ileodress stomibandage

Den nye generation Ileodress er forbedret på flere punkter. Ileodress Plus er forsynet med heldækkende, følsomt hudbeskyttelse af det gennemprøvede Stomahesivemateriale.

Vælg mellem poser med eller uden forklippet hul. De hudfarvede findes i hulstørrelserne 19-, 25- og 32 mm. De klare med 19 mm hul.

I hver pakke findes desuden bløde, flexible lukkeclips til at sætte fast ved posens udløb.

+ Forklippet hul på hudfarvet bandage, 19-, 25- og 32 mm!

+ Nu med heldækkende Stomahesivemateriale som hudbeskyttelse!

+ Ny blød og flexibel lukkeclips!

ConvaTec
A Bristol-Myers Squibb Company

Send mig yderligere information om Ileodress Plus.

Klar
☐ 19 mm

Hudfarvet
☐ 19 mm ☐ 25 mm ☐ 32 mm

Navn _____

Adresse _____

Postnummer _____

Klip kuponen ud og send den til ConvaTec:
Jægersborgvej 64-66, 2800 Lyngby

Kirsten Kopp belyste, hvordan mestring af sygdom og behandling kan styrkes med struktureret støtte og undervisning, persons- og situationsbetinget for at forebygge belastninger, få kontrol på stressfaktorer og reaktioner. Hun gennemgik antagelser omkring patientens vidensniveau, sociokulturelle forudsætninger og hvordan støtte og undervisning kan styrke og udvikle mestringen. Hun kom endvidere ind på anvendelse af spørgeskemaer, interviews og analyser i forbindelse med projektet og tilrettelæggelse af kvalificeret sygepleje.

Christoffer Johansen gennemgik de antagelser og hypoteser, som undersøgelsen skulle be- eller afkræfte, de metoder der var anvendt, de resultater der var opnået og hvilke ændringer det kunne medvirke til med hensyn til praksis og behandling, herunder aktiviseringen af patientens ressourcer og inddragelse af familien. Han kom ind på baggrunden i adfærd og livsstil, socialt netværk, personlighed og mestring samt betydningsfulde hændelsers indflydelse. Han uddybede emnerne hver for sig og gennemgik de pårørendes - og patientens sociale netværks betydning for patientens evne til selv i sidste ende at løse bestemte problemer og mestre livet.

Emnet for torsdag formiddag var stomisygeplejerskens arbejdsområde, herunder forskellige modeller for organiseringen af stomiplejen før under og efter indlæggelsen.

Birgit Ottsen og *Jeanette Bech* lagde for. Jobbet som stomisygeplejerske er og skal være et selvstændigt arbejdsområde. Hendes organisatoriske tilhørsforhold er en stabsfunktion under sygehusets ledelse. Hun skal bruges til at sprede viden og til at dygtiggøre sygeplejerskerne på afdelingen. Hun er med i for- og efterambulatorium og tilknyttet en sengeafdeling for, at hun kan bevare sine færdigheder.

Hun har opsøgende praksis på afdelingerne, ligesom hun har en kontrollerende funktion vedrørende kvalitet i plejen og opfølgning.

Hun er med i stomiambulatoriet, hvor patienterne kommer efter udskrivelsen for at fortsætte oplæringen i almindelig forebyggende pleje, reparation af komplikationer og oplæring i irrigation, med det formål, at patienten selv kan klare sig hjemme. Hun skal være opsøgende hele vejen rundt om patienten, spørge til arbejde, fritid, ferieplaner og rejser m.m., og binde patienten op på nogle aftaler. Hun kan foretage hjemmebesøg samt deltage i uddannelse af hjemmesygeplejersker. Hun skal også sørge for egen udvikling og deltagelse i forskning. Udover ledelsen og afdelingerne skal hun også samarbejde med socialrådgiveren.

Men det er svært at pege på en entydig model på grund af sygehusenes forskelligh ed og antal operationer, men der er dog sammenlignelige grundtræk og fællesområder.

Kirsten Bach kom ind på samarbejdet med Copa, de pårørende, hjemmesygeplejen, problemer efter udskrivningen og supervisonen på afdelingerne. Hun omtalte de åbne plejeplaner på afdelingen, stomiklinikkens funktion samt, at hendes arbejdsområde ændres, så det nu omfatter klinisk sygepleje. Derefter gennemgik hun, hvad det omfattede af kliniske og pædagogiske funktioner.

Vivi Vallebo fortalte om, hvordan stomiplejen var organiseret på Hørsholm sygehus, som er et lille sygehus og derfor skilte sig lidt ud fra de store steder. Hun gennemgik, hvorledes man indkalder og informerer patienten før operationen, snakker med patient og pårørende og opbygger tryghed og tillid. Man orienterer om operationen, hvor patienten vågner op og hvilke slanger og dræn, der kan være anlagt samt, hvornår de vil blive fjernet. Efter operationen fulgte man en standard for plejen og forløbet, herunder de mål, der skulle være inde, før patienten kunne udskrives. Hjemsendelse fandt sted, når patienten kunne skifte selv og skete så efter aftale patient og læge imellem.

Ved hjemsendelsen foretoges en ud-

skrivningssamtale og der aftaltes gensyn/kontrol. Når patienten mødte op til denne, blev det checket, hvorlangt de var kommet. Dette noteredes på et åbent cardeks, hvor patienten også selv skulle skrive. Der taltes, om hvad patienten havde af behov og sattes mål, der skulle være opnået til næste besøg.

Susanne Empacher var beskæftiget i organkirurgisk ambulatorie på Sundby hospital. Det var primært colostomioperede, der kom i ambulatoriet. En stor del af disse stomier var aflastende stomier, som på et eller andet tidspunkt skulle lægges tilbage. De havde måttet lave eget cardeks, så de kunne notere forløbet. Alle får en tid til ambulatoriet og hvad der opstår af problemer bliver fulgt op hen ad vejen. Hvis der er større komplikationer, kan patienten komme til at tale med en læge. De bruger ca. 3 dage til at lære en patient at irrigere.

Afdelingerne prøver på at få sygeplejerskerne i ambulatoriet til at overtage patienten oppe på afdelingen, men det er dels ikke meningen og dels ikke gørligt rent tids- og normeringsmæssigt. Selv om det ser svært ud i øjeblikket, er man nødt til at skulle videre og fastlægge mål for den fremtidige udvikling.

Torsdag eftermiddag fortalte jeg om Copa's rådgivning, om krav til vore rådgivere og udvælgelsen af dem. Alice Nielsen og jeg redegjorde for deres uddannelse og jeg sluttede af med at fortælle om de ønsker og forventninger, jeg som landsformand havde til samarbejdet mellem FS 22 og Copa.

- Og så var der motion -.

Efter motionen forelagde Birgit Ottsen FS 22's fremtidsvisioner for såvel stomiplejen som foreningen og derefter afsluttede Jeanette Bech landskursus 1991.

Det havde været et utroligt godt og spændende landskursus med fremlæggelse af mange interessante emner. Kurset havdet været meget koncentreret. Da emnerne var så forskellige og hver for sig godt belyst, er det svært at trække noget frem, så jeg vil i stedet udtrykke min anerkendelse og beundring for det store seriøse arbejde for kvalitet og kontinuitet i stomiplejen, der her er lagt op til. En kvalitet der kommer de stomioperede til gode.

Chr. Stentoft

COPA RÅDGIVNING

København:
Åbent første onsdag i hver måned mellem kl. 14-16.
Åboulevarden 42 - 2200 København N.
Tlf. 35 37 47 00.
Eventuel aftale om tid til en samtale mellem kl. 8-16.

Odense:
Åbent 9. januar, 9. februar og 5. marts fra kl. 19-22. Vesterbro 46, Odense.
Tlf. 66 11 32 00.
Eventuel aftale om tid til en samtale mellem kl. 8-16.

Århus:
Åbent første onsdag i hver måned fra kl. 16-19.
Silkeborgvej 78, 8000 Århus C.
Tlf. 86 18 56 22.
Eventuel aftale om tid til en samtale kan ske i åbningstiden.
Udenfor åbningstiden: Tlf. 86 48 88 07 eller 86 27 27 92.

Esbjerg:
Centralsygehuset afd. 252: Sidste torsdag i hver måned kl. 14-16.

Grindsted:
Grindsted Sygehus: Første torsdag i hver måned kl. 16-18.
Samtale med en sygeplejerske bedes aftalt på tlf. 74 84 71 27 et par dage før den ønskede dato.

Stomi er ingen hindring

Yvonne Refsbæk kaster sig glad og gerne ud i en faldskærm en gang til.

Stomi er ingen hindring. Det mener Yvonne Refsbæk ihvertfald ikke. Hun er en væver og livsglad stomi-pige, som en af de dejlige efterårsdage med høj sol og lidt vind, smed sig ud i luften fra et fly 3000 meter over Sjællands midte. Ca. fem minutter senere landede hun solidt med begge fødder på jorden og synes, at det var det allerbedste øjeblik i hendes liv.

-Det er bestemt ikke sidste gang, jeg er sprunget ud i en faldskærm, siger Yvonne Refsbæk og ler:

- Tænk, jeg var ikke engang spor nervøs. Det plejer jeg ellers altid at være. Til mit bryllup rystede blomsterne næsten af brudebuketten. Jeg var bare helt rolig, og derfor kunne jeg virkelig nyde oplevelsen, og det er en ganske ubeskrivelig fornemmelse at dale oppefra og ned til jorden i dyb stilhed.

Yvonne Refsbæk er 35 år. Siden 1976 er hun blevet opereret 23 gange, enten direkte på grund af sygdommen Morbus Chron, eller på grund af komplikationer og følgesygdomme. Hun fik sin første stomi i 1980 og den er flyttet rundt på maven adskillige gange siden da. For fire år siden blev hun invalidepensionist.

Tandemspring

Yvonne Refsbæk sprang det, der kaldes et tandemspring og det foregik midt mellem Haslev og Ringsted, hvor Sydsjællands Faldskærmsklub har hjemsted.

Et tandemspring vil sige, at en uøvet person bliver spændt fast på maven af en øvet faldskærmsspringer - ligesom en baby. Den øvede springer styrer så al det tekniske med at udløse faldskærmen og styre hen til det rigtige landingssted på jorden.

- Jeg fik ekstra fornøjelse ud af mit spring. Da flyet var oppe over udspringsstedet viste det sig, at piloten var ukendt med området.

- H. P. Christensen, som sprang med mig på maven, måtte åbne lugen i flyet og læne sig skråt ud, så han kunne se landskabet og dirigere piloten i position over udspringsstedet. Og det fik jeg jo meget fornøjelse ud af, for jeg hang jo på hans mave og dinglede endnu længere ude og kunne se endnu mere.

- Og så sprang vi. Det var helt ubeskriveligt. Jeg nød hvert eneste sekund og fornemmelsen af faldet fra 3.000 meter til 1.500 meter over jorden var storslået. Der-

Der er koldt oppe, hvor et faldskærmsspring starter, omkring minus 20 grader, så Yvonne Refsbæk var pakket grundigt ind i cowboybukser, termotøj og springdragt.

Klar til spring. Faldskærmsinstruktør H.P. Christensen instruerer Yvonne Refsbæk i, hvordan de skal sidde i maskinen før faldskærmsspringet.

efter blev skærmen foldet ud og så svævede vi bare ligeså stille ned og landede ganske blødt.

- Da vi landede, var jeg et brusaf jeg ku'... jeg ku'... jeg ku'... Jeg var helt salig og følte en utrolig sejr, glæde, og hvad jeg nu skal kalde det, siger Yvonne Refsbæk, som stadig har vanskeligt ved at finde ord for den store oplevelse.

Nederlagene

- Jeg tror, det er vigtigt at foretage sig noget, så man kan føle, at man kan noget, andre ikke kan. Især når man også må se mange nederlag i øjenene hver dag. Faldskærmsspringet blev min måde, at sejre lidt på, fortsætter Yvonne Refsbæk, hvis hverdag ikke altid går helt som hun planlægger.

- I dagligdagen har jeg mange smerter, de dukker op hvorsomhelst og nårsomhelst og tvinger mig ofte til at give op overfor opgaver, jeg har sat mig for. Hver gang det sker, føles det, som et nederlag.

Yvonne Refsbæk stiller høje krav til sig selv og vil ikke lade sygdomme og smerter styre hendes gøremål.

Jeg ku'... jeg ku'... jeg ku'... Yvonne Refsbæk har svært ved at finde ord for bruset i hende, da hun igen stod på jorden og havde sprunget fra 3.000 meters højde.

- En stomi er ingen hindring for, at man kan leve nøjagtig, som man har lyst til. Stomien er en ligeså naturlig del af min hverdag, som alt andet. Det er kun smerterne, som tit bremser mig.

- Ideen med et faldskærmsspring dukkede op, fordi min mand havde fået et, og det lød skønt. Jeg fik lyst til det. Og bestilte et spring. Det er alt for nemt at give op og krybe i skjul med sin sygdom.

- Vennernes sammenkomster, kurserne jeg går til, middage jeg må aflyse. Det er alt sammen ærgelser og jeg følte jeg havde brug for at styrke mig med en ganske særlig oplevelse. Det blev springet og efter den tur, følte jeg, at jeg igen kan klare alt. Den fornemmelse holder vist længe.

Yvonne Refsbæk deler gerne ud af sine erfaringer og sin fornøjelse over at have overvundet nogle af stomiens og smerternes hurdler og dem, der vil snakke må gerne ringe på tlf. 53 67 61 19, som er Yvonne Refsbæks privatnummer.

-r

Konferencen i Eigtveds Pakhus, København

Center for små handicapgrupper C.S.H., startede sin virksomhed 1. januar 1991. Det er en selvejende institution under Socialministeriets Information og Konsulentvirksomhed (Sikon).

I Danmark findes der mindst 70-80 små og mindre kendte handicapgrupper, et sjældent handicap er, når der er højst 3-500 kendte tilfælde i Danmark, de mindste grupper er helt nede på 2-5 kendte tilfælde.

De fleste sygdomme og handicap er medfødte, arvelige lidelser, med et livsvarigt forløb.

Jeg havde den fornøjelse at være repræsentant for Copa, ved åbningen af CSH den 24. maj her i København.

Den 7. november 1991 arrangerede CSH i samarbejde med Sikon en konference der hed »Palle alene i verden«. Den blev afholdt i Eigtveds Pakhus med 125 deltagere. Det er et smukt gammelt hus bygget i 1847-50, bygget af sandsten fra Saltholm.

Konferencen blev åbnet af centerleder Terkel Andersen, CSH, derefter var der beretning om et sjældent handicap ved Gitte Pedersen fra Landsforeningen »Williams syndrom«. Hun har selv en datter på 2 år med sygdommen og fortalte om, hvordan sygdommen udviklede sig, og om sine oplevelser på sygehus og hospital.

Derefter fortalte arvebiolog, reservelæge Kirsten Rasmussen om genetik: Forskning, behandling og diagnostik. Et spændende foredrag om arvelige sygdomme. Der findes ca. 5000 kendte. Ved blod og fostervandsprøver på gravide kvinder, kan man se om fostret er »normalt« - og så er spørgsmålet - hvilke børn skal vælge fra?

Eftermiddagen startede med Workshop. Der var 5 forskellige gruppetilbud. Jeg valgte »Frivillige professionelle« med specialkonsulent Else Danø fra den statslige konsulentordning for bevægelseshæmmede. Det begyndte med et debatoplæg, hvorefter der var fri debat. Der fik jeg fortalt om vor forening Copa, og om hvordan vore rådgivere arbejder.

Senere var der 2 foredrag om de små handicapgrupper og foreninger, samt »Hvad vil det sige at være risikoperson«.

Center for små handicapgrupper findes: Sct. Annæ Passage, opg. F, Bredgade 25, 1260 København K. Tlf. 33 91 40 20.

Frichsparken, Søren Frichsvej 36 F, 8230 Aabyhøj. Tlf. 86 15 83 77.

Der findes foreninger eller forældregrupper for mange af de små mindre kendte handicapgrupper, CSH har en liste med kontaktpersoner, adresser og telefonnumre.

Lis Assentoft

Hensynfuldhedsbetændelse

Af Lis Føltved, Frederiksberg i »Sind«

Hvad er det at tage hensyn - at vise hensyn - at være hensynsfuld - at lide af hensynsfuldhedsbetændelse?

Det er let at få denne lidelse, for vi er opdraget til at være hensynsfulde over for syge, gamle, åndssvage og andre, der ikke ligner gennemsnitsmennesket i alderen 25-50 år - groft sagt. Er man under 25, og den hensynsfulde er over 50, er man ung og uerfaren - måske truende BZ'er. Er man over 50, og den hensynsfulde er under 25, er man affældig og out, og ens meninger er dyb godnat. - Nu er jeg ude i generaliseringerne, og da jeg samtidig er over 50, er det nok det rene vrøvl, jeg skriver.

Jeg vil alligevel give nogle eksempler på hensynsfuldhedsbetændelse. Symptomerne og adfærden kendte jeg, før jeg kendte ordet.

Ordet lærte jeg på et behandlingshjem for velbegavede, men adfærdsvanskelige børn mellem 7 og 14 år. Forstanderen, der var psykolog, forklarede og underviste os, der havde med børnene og deres forældre at gøre, i adfærdsregler, så vi såvidt muligt undgik overhensyntagen. Det kunne nemlig være meget svært. Jeg husker en dreng med tvangsneuroser. Han kunne f.eks. ikke gå over et dørtrin uden at gøre nogle trampebevægelser foran trinet først. Det kunne tage lang tid for ham at komme gennem det hus, hvor han boede og over til skolen. Fra hans værelse, ud gennem entreen, gennem køkkenet, ind i spisestuen, igen ud i en entre og så ud af yderdøren var der 6-7 dørtrin. Hver gang skulle han stampe på stedet, gå lidt tilbage, så lidt frem og stampe igen, før han havde mod til at gå over. Nogle gang kom han ikke over, for hans indre angst var for stor. Han måtte så blive i det rum, hvor han var havnet, til der kom en voksen, der kunne forsøge at berolige ham.

En af de ansatte foreslog, at man fjernede alle dørtrin og lavede en slidske uden for hver hus og ind i skolen. Så var der ikke synlige hindringer for denne dreng.

Det var et eklatent udslag af hensynsfuldhedsbetændelse. Det ville måske - og kun måske - hjælpe drengen, mens han var på det sted. Men hvordan skulle han klare dørtrin, kantsten med videre andre steder?

Man måtte igang med en dybtgående psykologisk behandling af drengen, der skulle befries for nogle indre spændinger. Det er et langsommeligere arbejde end det arkæologerne foretager sig - og det er grumme langsomt. - Et helt andet mere morsomt, men også tragisk eksempel på overhensyn, husker jeg fra min tid som lægesekretær. Der kom en ret ældre, dårligt gående dame ind i venteværelset. Hun havde en aftale med en læge, og en helt ny sygeplejeelev skulle fortælle damen, at lægen var lidt forsinket, hvorfor damen enten skulle vente eller få en ny tid. Damen ville »vente lidt«, som hun sagde. Sygeplejeeleven bad hende sætte sig og ville hjælpe ved tage tage damen under armen. Damen sagde: »Nej, jeg vil hel...« og nåede ikke længere, for eleven havde trukket en stol hen og satte damen ned. Hun skreg op, forsøgte at rejse sig, men faldt og forstuvede en albue. Eleven blev selvfølgelig forskrækket og fór ud efter hjælp. Lægen kom i det samme og hjalp med at få damen op. Hun var rasende og grædende og ville hjem. Hun blev beroliget og behandlet - først for armen, der blev forbundet, og dernæst for en stor byld i bagdelen. Denne byld var skyld i, at hun ikke ville sidde, men det vidste den hjælpsomme og hensynsfulde elev ikke, og damen ville ikke sige noget om den byld på grund af placeringen.

Det er to vidt forskellige og ekstreme eksempler, men der er eksempler nok i hverdagen. At tale ned til børn og gamle gøres af hensyn til disses alder og dermed langsommere/mindre opfattelsesevne.

Det kan være en meget vanskelig balancegang at finde ud af, hvordan man skal gebærde sig. Hvordan hjælper man f.eks. meget sky mennesker, der helt klart trænger til hjælp, men ikke kan få sig til at bede derom. Jeg har af en bekendt fået en meget fin anvisning om kontakt med en posedame. En »posedame« eller »...mand« ønsker oftest ikke synlig kontakt, hvorved det er vanskeligt at vise sit gode hjerte,for der kommer ikke gensvar. Min bekendt fortalte, hvordan hun nok spurgte, om damen ville have noget mælk, men hun forventede ikke svar - satte blot mælken på bænken ved siden af damen og gik. Gaven blev modtaget - og der var kontakt, selvom den var ordløs. En sådan holdning burde beskrives og indgå i enhver lærebog helt fra underskolen til de længstvarende uddannelser. - Vi kan sikkert alle finde eksempler på, at vi har udvist forkert hensyn, og kan vi finde ud af det, kan vi også rette det. Det er værre, hvis man ikke er klar over spillereglerne og derfor i bedreviden kører/tromler videre.

Der er mange hjælpsomme mennesker, der mener at gøre alt for sine medmennesker, og alligevel ender med at være meget ensomme selv. De har simpelthen vist for meget hensyn, så meget at folk tager afstand fra dem - for »ikke at blive slugt«.

Det er vistnok mest kvinder - og det skyldes, at vi er opdraget med et Florence Nightingale-kompleks - altid parat til opofrelse.

Vi må vise så meget hensyn til os selv, at vi afskaffer netop denne form og finder en mere naturlig. Man kan jo starte med at spørge: »Hvordan ønsker jeg selv at blive taget hensyn til?«

Indmeldelsesblanket

Jeg vil gerne tilmeldes som alm. medlem ..... kr. 150,- pr. år. ☐
Jeg vil gerne tilmeldes som pensionistmedlem ..... kr. 75,- pr. år. ☐
Jeg vil gerne tilmeldes som støttemedlem ..... kr. 75,- pr. år. ☐

Stilling: .....

Fornavn: .....

Efternavn: .....

Gade: .....

Postnr. og by: .....

Amt: ..... Tlf. nr. .....

Fødselsår: ..... Operationsår: ..... Sygehus: .....

Operation? ☐ Colostomi ☐ Ileostomi ☐ Urostomi
☐ Magnetlukke ☐ Irrigation ☐ Kocks reservoir

Uden ekstra udgift kan man blive optaget i flg. gruppe:
☐ Ungdomsgruppen (indtil 35 år) ☐ Crohn gruppen ☐ Forældre til børn med stomi.

Sendes i frankeret kuvert til COPA, sekretariatet, Ærtebjergvej 28, 4660 St. Heddinge. Telf. 53 70 85 65. Mandag, tirsdag, torsdag kl. 10-12. Onsdag kl. 16-18.

11 sygeplejersker fik 30.000 kroner til stomi

Coloplast A/S har indstiftet et nyt legat og den første overrækkelse fandt sted i koncernens nye recidens i Humlebæk.

- Vi har indstiftet dette legat for at støtte de sygeplejersker, som i dagligdagen arbejder med og for stomiopererede patienter, sagde markedschef Michael Jørgsholm, da han ved en mindre reception i Coloplast koncernens nye lokaliteter i Humlebæk overrakte legatet på ialt 30.000 kroner.

- Legatet kan uddeles samlet eller i portioner og formålet er at støtte stomisygeplejerskers uddannelse gennem kurser, projekter, studierejser og kongresser, så viden og dygtighed kommer så mange patienter til gode som muligt.

Med disse ord overrakte Michael Jørgsholm legatet til 11 sygeplejersker.

Den største portion tilfaldt Ilse Nedergaard og Helle Rasmussen fra Randers Centralsygehus. De fik ialt 10.264 kroner. De vil oprettet et stomiambulatorium på Randers Centralsygehus, og midlerne fra

»De fremmødte legatmodtagere til uddelingen af Coloplast Stomi Legat var fra venstre Connie Mortensen, Marianne Strand og Pia Arensdorff fra Silkeborg Centralsygehus, Kirsten Nielsen fra Aalborg Sygehus Syd, Disa Ryel og Jette Bonde fra KAS Gentofte samt Helle B. Rasmussen og Ilse Nedergaard fra Randers Centralsygehus. Legaterne blev overrakt af markedschef Michael Jørgsholm, Coloplast, Dansk Salg«.

NYHED fra Biotrol

Biotrol Elite

Tømbar pose

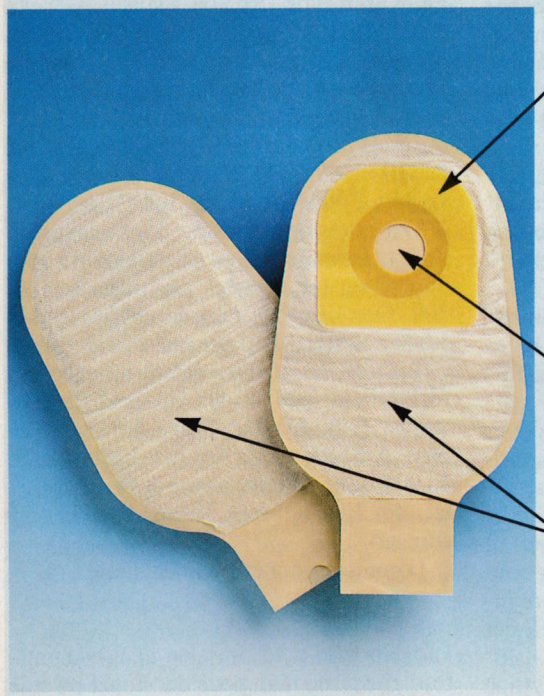

Ekstra tynd hudbeskyttelsesplade

Komfortabel

Hudvenlig

Effektiv klæbeevne

Kun 0,8 mm, gør pladen ekstra fleksibel

Hulstørrelser

fra 20-35 mm.
10 mm opklippelig

Vandafvisende stofbelægning

Både på for- og bagside

Stofbelægningen gør posen blød og lækker

Rekvirer gratis prøve på Telefon 43 43 15 59

Stomacare pharma

Hedager 46 • 2670 Greve • Telefon 43 43 15 59

legatet skal bruges til studierejser til fungerende ambulatorier i Danmark, samt til egen videreuddannelse.

Kirsten Nielsen fra Ålborg Sygehus Syd fik et legat på 6000 kroner. Hun skal deltage i en international kongres om specialet gastrointorologi og desuden skal hun udsøge og anskaffe undervisningsmidler til videreuddannelse af sygeplejersker indenfor samme emne.

Fire sygeplejersker fra Silkeborg har også som deres mål at oprette et stomiambulatorie i deres by. Det er Margit Søby, Marian Strand, Pia Arensdorff og Connie Mortensen. De fik tilsammen 6.200 kroner.

Jette Bonde og Disa Ryel fra Gentofte amtssygehus fik 4.400 kroner til videreuddannelse og det samme fik Janne Eiby fra Glostrup Sygehus og Grete Madsen fra Århus Amts sygehus.

Modtagerne af legatportionerne var udpeget af et udvalg med repræsentanter fra Coloplast, Sygeplejerskernes stomi-forening og Copa.

Formanden for Copa, Chr. Stentoft er foreningens repræsentant i udvælgelsesudvalget og han sagde ved overrækkelsen:

- Jeg glæder mig over indstiftelsen af dette legat, for det som kommer jer til gode, kommer også os til gode. Og som bruger af jeres viden, omsorg og store interesse for os, da ved jeg, at vi vil få det endnu bedre.

Interessen bagved og jeres uegennyttige indsats, kommer altid patienterne til gavn i sidste ende.

-r

Gaver til Copa:

Poul Kr. Hansen - kr. 25, Anni Petersen - kr. 75, Flemming Lejbølle - kr. 50, Profetiens Menighed - kr. 200, Fa. Inge-Lise Sørensen, jubilæumsgave - kr. 1.500, Anton M. Hansen, jubilæumsgave - kr. 100, Arne N. Pedersen - kr. 100, NORILCO, Norge - kr. 2.000, Nyreforeningen - kr. 500, Dansk Inkontinensforening - kr. 100, Fa. Karen Blok - kr. 300, Dansac A/S - kr. 3.000, ILCO, Sverige - kr. 1.026,70, Fa. Kirstine Hardam - kr. 5.000, Fa. Inge-Lise Sørensen - kr. 1.000, Fa. Stomacare - kr. 1.000, Laryngectomiforeningen - kr. 1.000, overlæge Stig Jarnum - kr. 1.000, Connie Pedersen - kr. 100, Kjestine Rasmussen - kr. 150, Poul Jepsen - kr. 100.

Det gøres opmærksom på, at gaver/bidrag til foreningen kan fratrækkes på selvangivelsen for den del, der overstiger kr. 300. Der kan dog maksimalt fratrækkes 1.000 i alt. (Husk at gemme kvitteringen).

En stor.del af disse beløb modtog vi i forbindelse med 40-års jubilæet den 31. august 1991. Fra Fa. ConvaTec og Colopast A/S fik Copa et gavebrev på kr. 10.000, som vil blive anvendt til en aktivitet, der kan udbrede kendskabet til foreningen.

Foreningen takker på det hjerteligste.

★

I forbindelse med omtalen af jubilæumsfestlighederne manglede der noget på side 18 i sidste nummer af bladet. Foreningen modtog også en meget original gave fra vore islandske venner, idet ISILCO's formand, Ejnar Mathiesen overrakte en meget smuk sten med Copa's logo, årstal og en hilsen fra Island indgraveret. Der blev sagt, at »denne sten kunne være begyndelsen til det hus, som Copa *ikke* har«. »Grundstenen« står i sekretariatet og bliver hver dag beundret af

Merete Møller, sekretariatsleder

Kursus for rådgivere

COPA's kursus for undervisere af social- og sundhedspersonale der afholdtes på Pejsegården i Brædstrup den 27. - 29. september blev af solid værdi for de 16 deltagere. Det var der enighed om ved den afsluttede evaluering.

Det er virkelig ideelt at afholde kursus af den art på Pejsegården, fordi vi får en fin service, god forplejning og kompensation for at bruge en lang week-end, idet vi får mulighed for at være lidt med i det underholdende program, så vi også får et godt samvær.

Undervisere på kurset var de erfarne sygeplejersker Alice Nielsen, Holbæk, og Kirten Bach, Horsens, socialrådgiverne Hanne Syrak og Jytte Krogh Jensen, der begge er tilknyttet Kræftens Bekæmpelse i henholdsvis centrene i Odense og Ålborg. De arbejdede fint sammen i gruppearbejdet.

Undervisningen foregik ved gennemførelse af situationsspil, hvor hver enkelt deltager stod for individuelle præsentationer, hvorved vi kom til at lære en del af hinandens erfaringer og måder at gennemføre undervisningen på. Vi fik derved også mulighed for at se og rette egne fejl. Det blev slået fast, at hvis vi virkelig skal gøre nytte i undervisningen, må vi først og fremmest tage udgangspunkt i vor egen situation og især relation til vore omgivelser og de iagttagelser, vi gjorde om reaktioner, når det blev kendt, at vi var blevet eller ville blive stomibehandlet.

Undervisningens værdi er naturligvis afhængig af adfærden i undervisningssituationen og af hvilke redskaber, der lægges i hænderne på dem, der undervises. Vi fik på kurset af sygeplejerskerne orientering om et stort spektrum af audiovisuelle hjælpemidler som videobånd og dias samt brug af overhead-projector, ligesom vi blev præsenteret for et udvalg af trykt informationsmateriale.

Det er klart, at vi som undervisere også må fortælle om vor forening og dens virksomhed. I den anledning begyndte kurset med en grundig og objektiv redegørelse om foreningens udvikling og organisation fra stiftelsen som den første af sin art i verden i 1951 til i dag med ialt 16 lokalforeninger, der i hvert sit område har til formål at varetage de stomi- og reservoir-opererede's interesser.

Dette søges bl.a. gennemført ved at udøve oplysende og rådgivende virksomhed.

De anvendte ressourcer og den investerede tid vil utvivlsomt vise sig fornuftigt disponeret, når kursusdeltagerne næste

Assura - en revolutionerende kombination af hudvenlighed og sikkerhed

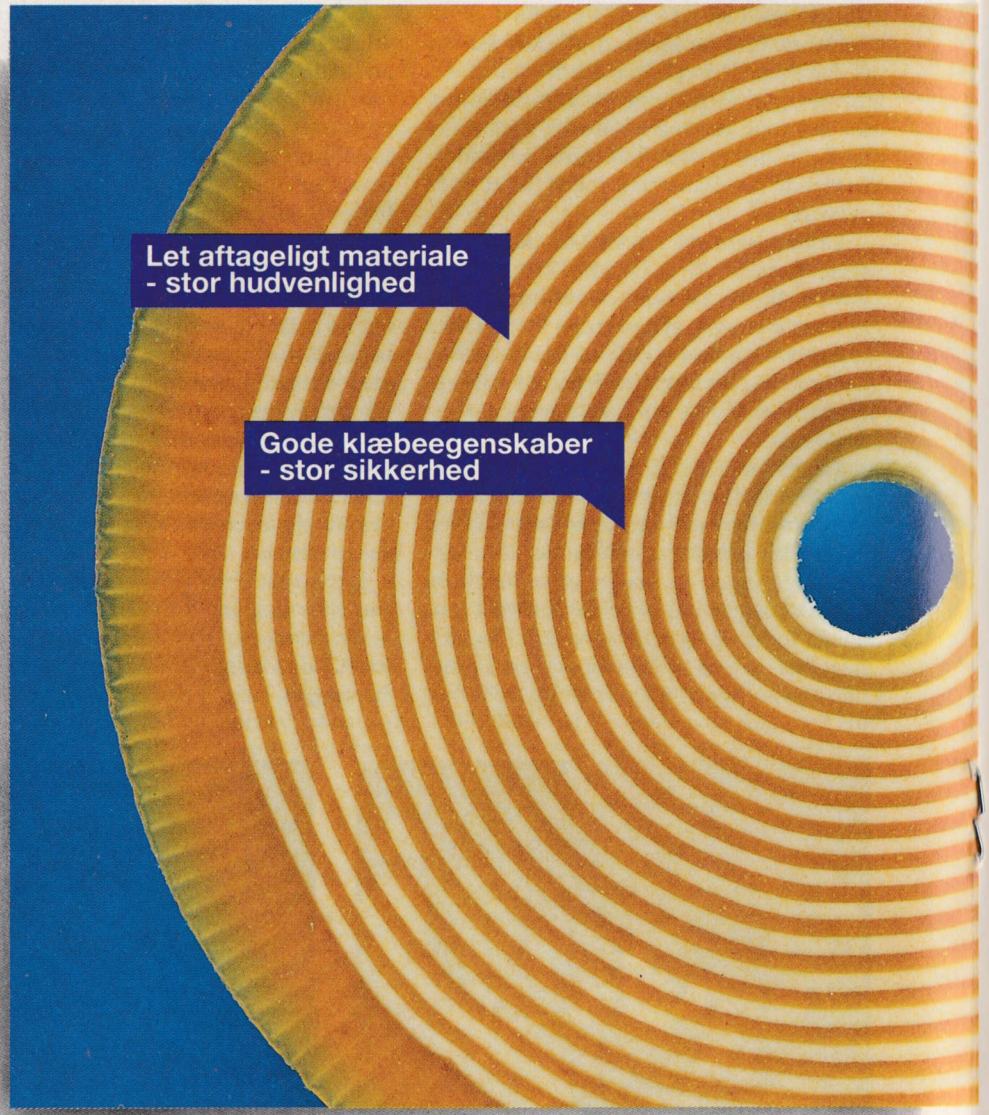

Stomibandagens vigtigste punkt er klæberen: Den skal klæbe så godt, at den er helt sikker og samtidig må den ikke genere huden.
Assura repræsenterer en helt ny dansk generation af klæbere, baseret på det nyudviklede spiralprincip, der gør Assura til en meget sikker og hudvenlig stomibandage.

Sikker klæber, let at aftage

Assura klæberen kombinerer flere materialer med forskellige egenskaber i en spiralstruktur.

Generelt kan man sige, at en stærk klæber giver høj sikkerhed, og en svag klæber er mere hudvenlig. Assura klæberen kombinerer begge egenskaber. Den ene klæber gør, at bandagen sidder sikkert, den anden at den er hudvenlig og let at tage af. Assura klæberen absorberer fugt fra hud og stomi, og tillader samtidig huden at ånde. Derfor bevares huden tør og intakt under klæberen, og hudproblemer forebygges.

Til børn og voksne

Assura klæberen er anvendt i et komplet, nyudviklet sortiment af stomibandager, der omfatter 1- og 2-styks bandager i flere forskellige posestørrelser til kolo-, ileo- og urostomiopererede.
Som eneste på markedet tilbyder Coloplast også et fuldstændigt sortiment af bandager, specielt udviklet til børn.

Ring venligst på telefon 49 11 12 08 hvis De ønsker yderligere oplysninger. Vi sender også gerne prøver.

Coloplast : Assura

Coloplast A/S,
Dansk Salg
Kokkedal Industripark 2
2980 Kokkedal

Coloplast

gang kommer ud på egen boldgade for at formidle oplysning og undervisning om det tema, vi er fælles om.

Det er min vurdering, at der er et behov for at både nybegyndere og erfarne af og til må deltage i lignende kurser, hvis der altid skal leveres kvalificeret undervisning.

At behovet for oplysning og undervisning er stort, er der næppe nogen, der er ueninge i.

Karl Viktor Nielsen
formand for lokalforeningen
i Nordjylland.

Stomiambulatorier

Amtssygehuset Glostrup
Kontakt: Anne Steen Hansen
Telefon: 42 96 43 33 lok. 5516
Åbent: Man-fre kl. 8-16
(fremmøde jf. aftale)

Bispebjerg hospital
Kontakt: Lis Balleby
Telefon: 35 31 26 96 evt.
35 31 35 31 lok. 2696
Tlf.tid: Man-fre kl. 8.30-9.00
Der kan derudover lægges besked hos sekretæren.

Amtssygehuset Herlev
Kontakt: Annelise Paterson
Telefon: 44 53 53 00
per.søg. 633
Tlf.tid: Man-fre kl. 8.00-9.30
Åbent: Man-fre kl. 9.30-16.00
(fremmøde helst jf. aftale)

Horsens Sygehus
Kontakt: Kirsten Bach
Telefon: 75 62 44 44 lok. 3130
Tlf.tid: Man kl. 9.00-10.00
Åbent: Man kl. 9.00-16.00
Der kan lægges besked hos sekretær Ruth Grove.

Sundby Hospital
(Organkir. ambu.)
Kontakt: A. Skaanderup
Telefon: 31 55 15 55 lok. 286
Åbent: Fremmøde jf. aftale.

Bornholms Centralsygehus
Kontakt: Gitte Møller Andersen
Telefon: 56 95 11 65 lok. 2120
Åbent: 1. og 3. tirsdag i md.
kl. 9.00-13.00

Hørsholm Sygehus
Kontakt: Vivi Wallebo
Telefon: 42 86 16 00 lok. 341
Åbent: Fremmøde jf. aftale.

Slagelse Sygehus
Kontakt: Anni Weber
Telefon: 53 52 19 00 lok. 2264
Tlf.tid: Man, tor, fre
kl. 8.00-9.00
Åbent: Man og tors
kl. 8.00-15.00
Fre kl. 8.00-14.00
På tirsdage og onsdage træffes stomisygeplejersken på samme telefon ved uopsættelige situationer.

Holbæk Sygehus
Kontakt: Alice Nielsen
Telefon: 53 43 32 01 lok. 3051
Tlf.tid: Hverdage kl. 8.00-9.00
Åbent: Tir og tor
kl. 9.00-15.00 og
ons kl. 14.00-17.30.
Der kan lægges besked på afd. A 1.

Centralsygehuset Nykøbing F.
Kontakt: Jane With Sørensen
Telefon: 54 85 30 33 lok. 3550
Åbent: Tirsdag og torsdage
kl. 12.00-16.00.

Privatkonsultation
stomi- og sårpleje
Kontakt: Gerd Johnsen
Isterødvej 1
3400 Hillerød
Telefon: 48 24 18 16
Tlf.tid: Daglig. Ved fravær er tlf.svarer indkoblet.
Åbent: Konsultation kan foregå hos mig, hos Dem eller pr. tlf. om dagen, om aftenen eller i weekenden.
Honorar: Efter aftale, tlf. konsultation gratis.

Boganmeldelse

»Dus med børnestomien«

Ny pjece udgivet af Copa

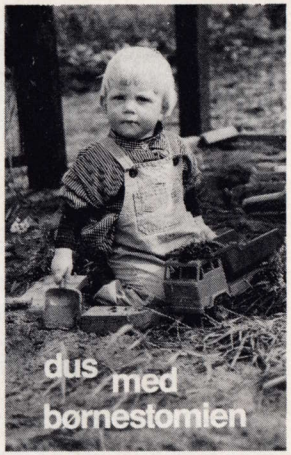

Selv om det heldigvis er forholdsvis få børn i Danmark, der får anlagt stomi, var det med stor glæde, jeg for et par måneder siden modtog den nye pjece fra Copa.

Den er skrevet til forældre med børn, der skal have anlagt stomi - af forældre til børn med stomi, og opfylder helt sikkert et behov, der har været på dette område i flere år.

Pjecen giver konkret oplysning om de forskellige stomityper, om årsagerne til at de anlægges, og hvor forældre kan henvende sig, hvis der opstår problemer, som skal afklares.

Samtidig fortælles der generelt om hverdagen med et stomibarn, og hvordan børnene i de forskellige aldersgrupper »tackles«.

Der lægges meget vægt på en afdramatisering af hverdagen for at gøre den så tryg som mulig for barnet - selvfølgelig nok pjecens allervigtigste formål.

Det lykkes efter min mening meget fint.

Sproget er forståeligt og kortfattet, men når alligevel de fleste væsentlige problemer og spørgsmål.

Det at skulle acceptere/leve med, at ens barn ikke er helt som andre »normale« børn er for de fleste forældre umiddelbart en meget voldsom og chokerende erkendelse.

Ligesom hos voksne, der skal stomiopereres må følelsen af, at stå helt alene i verden (trods pårørende og andre) være aldeles overvældende.

Min erfaring er, at både konkret oplysning, masser af vejledning og støtte, og kendskab til andre med samme »problem« så hurtigt som muligt for at kunne overskue tingene og handle hensigtsmæssigt for eller sammen med sit barn er meget vigtigt.

Pjecen må, som alt andet skriftligt materiale, der udleveres, aldrig stå helt alene.

Forældrene vil altid have mange specielle spørgsmål, der udløses ved at læse pjecen, og der skal derfor helst være nogen, der har viden eller mulighed for at støtte/lytte, når den udleveres. Eller der kan ved udleveringen lægges vægt på det absolut lovlige i, at kontakte enten Copa eller de nævnte stomiklinikker/hospitaler med spørgsmål.

Enkelte kritikpunkter i pjecen vil jeg dog nævne:

Der skrives eksempelvis, at »hvis den lilles hud er sårbar findes en mængde forskellige hjælpemidler, og virker det ene fabrikat ikke - gør et af de mange andre sikkert«.

Dette er nok en *for* generel problemløsningsmetode.

Det er ikke ligemeget, hvad der smøres på en hud - og især en barnehud - vigtigt er det at vide, hvad man bruger for hvorfor.

Hvorfor skulle en eventuel dagplejer ikke kunne skifte en pose?

Poseskift skulle jo netop være en naturlig og nogenlunde let forteelse i barnets dagligdag.

Jeg savner lidt mere konkret oplysning om de forskellige og specielle børneposer, der er på markedet i dag. Og lidt mere om selve skiftningen af en pose.

Telefonnumre og navne til *alle* hjælpemuligheder kunne måske lette forældre, der gerne vil i kontakt med en eller flere af hjælpeinstanserne.

Til slut igen tilbage til det positive:

Et absolut pragtfuldt forsidebillede af en dejlig og sund lille dreng - med stomi.

Kirsten Bach,
oversygeplejerske/stomisygeplejerske

Computere, altså!!!

I ia-journal nr. 133, 1991 har vi fundet følgende lille morsomme historie af Graham Fisher fra Liverpool.

Han har købt sig en PC'er med stavekontrol. Det første han undrer sig over er, at den ikke kender navnet »Jesus« men derimod accepterer »Methusalem«. Ja, ja, den slags apparater har faktisk kun den hjerne man i forvejen har forsynet dem med, og producenten har altså anset Methusalem for vigtigere end Jesus.

Men så sætter Graham Fisher sig til at skrive om sin stomi, og her går det helt galt. Ingen har fortalt den om stomier. Den engelske forening for ileostomi bliver omdøbt til »The Association of Illusionists in Britain«, hvilket nærmest må oversættes til foreningen af tryllekunstnere i England, på amerikansk bliver det til foreningen af illustratorer. Ingen af delene er helt korrekte. Der omtales også nogle hjælpemidler, som kaldes »karat gum washers«, hvilket formentlig er karaya-ringe, »stimulative wafers«, hvilket efter min mening betyder stimulerende vafler, hvad det så end må betyde og endelig »microphone tape«, som nok skal være et microporøst plaster.

Mr. Fisher slutter sit læserbrev med, at der til stadighed vil være brug for den menneskelige hjerne, og at denne »kunstige hjerne« har sine meget tydelige begrænsninger. Hvor har han ret!!

Hele sagen minder mig om et besøg hos en kær kollega op mod julen sidste år. Hun var netop ved at lægge sidste hånd på en indkaldelse til et julemøde. Da hun havde skrevet det sidste ord, satte hun stavekontrollen på. Første gang den stoppede, var det ved ordet »nisser«, det kendte den ikke. Næste gang var ved gløgg, og sådan fremturede den ved julehygge og lignende fænomener. De var ikke lagt ind i dens hukommelse. Til sidst udbrød hun irriteret: »Så lader vi det gå i trykken, for den åndsvage maskine kender intet til jul og til mennesker«.

Netop, lad os ikke slå ud af denne artificielle hukommelse. *BS*

Regnskab for Skudehavnen 1990:

Indtægter		
Overskud fra 1989	kr.	18.465,00
Deltagerbetaling 48 × kr. 850,-	kr.	40.800,00
Tilskud - Copa (tipsmidler)	kr.	40.000,00
Tilskud - Kræftens Bekæmpelse	kr.	25.000,00
Tilskud - Hafnia	kr.	3.000,00
Tilskud - Lotto	kr.	4.086,65
	kr.	131.351,65
Udgifter		
50 deltagere incl. arrangører	kr.	119.737,00
Musik v. festaften	kr.	2.000,00
Foredragsholdere incl. transport	kr.	5.218,25
Rejseudgifter arrangører	kr.	942,60
Gaver til foredragsholdere og bankogevinster	kr.	493,80
Bustur	kr.	2.930,00
	kr.	131.351,65
Resultat	kr.	0,00

LÆSERBREVE

Hej Copa!

Jeg læser med stor interesse bladet, hver gang det udkommer. Som læserbrevsskribent har jeg aldrig forsøgt mig før, men nu fik jeg alligevel lyst til at prøve.

For ca. 8 år siden fik jeg kræft i livmoderhalsen, på det tidspunkt var jeg 31 år. Jeg fik forskellige former for strålebehandling, og lægerne fik bugt med kræften.

Strålebehandlingen var desværre så hård ved mine tarme, at jeg i januar 1987 fik anlagt en colostomi på Århus Amtssygehus. Denne stomi har jeg imidlertid fuldstændigt affundet mig med, da den nærmest kom som en befrielse, efter ca. 3 år med tarmstop og lignende.

Efter operationen meldte jeg mig straks ind i Copa. Ikke fordi jeg har været et særlig aktiv medlem, men jeg syntes bladet er alle tiders. En vigtig ting for mig, er altid at være ajour med de sidste nye hjælpemidler. Jeg har derfor også deltaget i afprøvningen af den nye prop.

Nu er jeg jo ikke særlig gammel i gårde, om jeg så må skrive, så derfor er der alligevel nogle emner, som jeg savner i bladet. Om de før min tid som stomist har været oppe, kan jeg i sagens natur ikke vide.

Jeg kunne tænke mig at høre fra andre, hvordan de klarer dagligdagens små problemer.

F.eks, hvodan skaffer I jer af med affald på jeres job, på besøg ved venner og bekendte, og på rejser.

Er der nogen der har »opfundet« en smart poseskjuler, som vel at mærke fungerer, til intime situationer?

Er der andre, end den her i bladet omtalte, løsning på badetøj. Og endelig. Er der andre, som jeg selv, der får diarré hele tiden. Og hvad gør I så.

Problemet med diarreen har jeg selvfølgelig talt med lægen om. Det skyldes for en stor del strålerne, men det kunne jo være der var nogle der sad inde med nogle gode råd.

Hvordan tackler I situationer, hvor stomien giver sit besyv med. Overhører I det, smiler I overbærende eller har I en smart bemærkning parat. Det er klart at det afhænger af, hvem de tilstedeværende er, men I må alle have været i en situation som I har følt bare lidt pinlig.

Til sidst vil jeg gerne høre mere om den kontakt I har fået fra ASSTOM. Hvis der findes stomister i sovjet som vil brevveksle på engelsk, er jeg meget interesseret.

Med venlig nytårshilsen
Birthe Nymand
Kanehaven 53
8240 Risskov

✶

En hyldest til posebærerne

Måske vil jeg kalde mig priviligeret, jeg kender nemlig »nogen«. Jeg kender en gruppe mennesker med en del egenskaber, der ikke er givet alle. Jeg kender posebærerne eller stomipatienter som det kaldes.

Nej, jeg vil ikke fortælle om det chok det er for mange at få lavet en stomi. Jeg vil blot delagtiggøre andre i de oplevelser mit medlemsskab af stomiforeningen Copa har givet mig.

Jeg har gennem de forløbne 8 år mødt mange mennesker, jeg har set mange nuancer af sindsstemninger gemt i medlemmernes øjne. Jeg genkender angst, fortvivlelse,

håb, lettelse og allervigtigst livsmod. Modet til at sige her er jeg, jeg erkender mit handicap og min ændrede krop. Det er meget givtigt at møde alle de stilfærdige, åbne og tillidsvækkende medmennesker der støtter og hjælper og holder livsmodet oppe hos hinanden og andre.

Med dette vil jeg ønske alle et godt nytår. Gid lokalforeningerne må trives som en stor og livskraftig rose. Venlig hilsen

Lisbet Hedegaard
Egevej 8, 7700 Thisted

★

Kære Crohn medlemmer

Min glæde er så stor at nu må jeg skrive et par ord til Crohn klubben.

Jeg har lige sendt invitationer ud til mine venner, da jeg bliver 40 år og det skal fejres, da jeg har fået det så godt, bedre end da jeg var 17 år. Dengang startede det med lidt ondt i maven, men blev hurtigt værre. Efter mange besøg ved min læge samt utallige undersøgelser på Odense Sygehus, konstaterede lægerne at jeg var »hysterisk«. I 1979 fik jeg konstateret Crohn's sygdom ved et tilfælde, efter at lægerne forinden havde fjernet en byld i underlivet på størrelse med en knytnæve. Men jeg var stadig meget syg, hvorefter de besluttede at operere mig. Det viste sig at jeg havde fået bughinde betændelse på grund af mine betændte tarme, som havde været helt lammet. Men der blev flere nødvendige operationer til med årene, indtil jeg med henvisning fra afd. S på Odense Sygehus kom under behandling af akupunktur ved Dr.M. professor Søren Jørgensen, som på daværende tidspunkt var ansat på sygehuset, så skete der bare ting og sager. Jeg fik det simpelt hen bedre og bedre. Fra et rend med 15-20 diarré i døgnet, kom jeg ned på 2-3 diarré, og hvor jeg før havde ondt i næsten samtlige led i højre side, samt hovedpine, en blå fod, og gik rundt som om jeg havde influenza hele tiden hjalp akupunkturen mig også af med de symptomer. Men det bedste af det hele var at mine krykker blev lagt væk, som jeg ellers havde brugt en hel del år, og en rigtig god ting var, at jeg var fri for at tage ketoganer for smerter.

I november måned 1989 gik det ned ad bakke for mig, hvor min læge atter måtte sende en henvisning til Søren Jørgensen og hans søde kone. Denne gang kom de ind på, hvorfor mon smerterne kom igen allerede i august, da jeg ellers havde fået det så godt efter en sluttet behandling i januar 1990.

Da kunne jeg fortælle, at jeg havde fået en mistanke om, jeg ikke kunne tåle mælkeprodukter og søde sager, hvad jeg nu har tænkt mig at blive fra. Som sagt så gjort. Men det var ikke kun de to fødemidler, jeg ikke kunne tåle. Jeg er også allergisk overfor mel, æg og konserveringsmidler. Det korte og det lange var, at disse produkter er i næsten al den mad, som man kan købe i dag, men ved at studere indholdet af emballagen, når jeg køber ind og tilbereder det meste af min mad selv, er det gået op for mig at jeg har fået et rigtigt godt liv.

Tænk sig det er første gang på denne årstid at jeg ikke tager ketogan, eller døjer med bylder, ligger på sygehus eller får min læge til at sende en henvisning til Søren Jørgensen.

Her i sommer måtte jeg spise et halvt rugbrød om dagen plus den varme mad for at blive mæt. Men det var mit gode velbefindende på grund af kostændring og den friske havluft, der gav mig sådan en appetit, og en fornyet energi, så jeg kan blive færdig med at skrive om mine erindringer, der også handler om, det at få en rimelig tilværelse med sygdomme Morbus Crohn.

PS. Jeg har hørt om en hel del Crohn patienter: Jeg drikker ikke mælk. Men de drikker cacao, spiser ost og chokolade og det fremmer jo ikke helbredet. Til dem der eventuelt skulle få lyst til at ændre kostvaner, kan jeg oplyse at man kan låne bøger på biblioteket, der er skrevet om Fødemiddel Allergi og især dem Jonna Deibjerg har skrevet, kan jeg anbefale.

Hilsen Ditte Terkelsen, Ærø

25 år med en stomist

Nej, der er ikke stavefejl i overskriften, men i dette et slags jubilæumsår, vil jeg her fortælle om 25 dejlige år, som ægtefælle til ileostomiopereret, og jeg håber herved at andre kan få glæde af at læse dette.

Jeg mødte min kone, Guri ved en havefest i 1966. Vi var begge 18 år gamle. Vi aftalte at vi skulle mødes igen, og blev hurtigt glade for hinanden. Efter en uges tid sagde Guri, at der var noget vi skulle tale om. Vi mødtes på den lokale bodega, og her fortalte Guri, at hun havde været meget syg, og nu gik med en pose på maven som hendes afføring løb ud i. Hun ville fortælle mig det nu, da det sikkert ikke varede længe før jeg selv fandt ud af det. Men, hvad havde en 18-årig ung mand forstand på det, så jeg sagde til Guri at jeg syntes hun var en sød pige, og uanset hvad hun havde på maven, så ændrede det ikke mit syn på hende. Naturen gik sin gang, og så så jeg Guris problem for første gang, en hvis gummipose med et pænt hjemmesyet overtræk udenpå, men den sad ikke i vejen, for det vi foretog os, og har aldrig gjort det siden. Vi snakkede om det dagen efter, og da sagde jeg til hende, og dette vil jeg bede om at alle jer stomiopererede tænker på, at havde I ikke fået lavet jeres stomi, hvad var der så sket.

Guri er en modig pige så i 1967 tog vi 14 dage til Spanien, og her gik alt som det skulle, uden nogen problemer som vi ikke kunne klare i fællesskab.

Vi blev gift som 21-årige, da vi gerne ville bo sammen, og dengang, i København, skulle man være gift for at få en ordentlig lejlighed.

Kort efter at vi var blevet gift blev Guri gravid. Efter 6-7 måneder blev maven så stor, at hun ikke kunne have pose på maven, men kun gazebind, så derfor blev hun indlagt på sygehuset. Jeg ville gerne have Guri hjem i week-enden, og det fik vi lov til. Så de sidste 8 week-ends inden fødslen, blev vi udstyret med masser af gazebind, som skulle skiftes hver time, døgnet rundt. Det var hårdt, men vi ville være sammen i week-enden. Guri fødte på naturlig måde en velskabt dreng, som hedder Michael og i dag er 23 år. Det afskrækkede ikke Guri mere, end at 1½ år efter fødte hun Jannie, og igen på naturlig måde, men nu mente lægerne at hun ikke kunne klare, at føde flere børn, så Guri blev steriliseret. Medens børnene var små, begyndte vi igen at rejse udenlands og det gør vi stadig. Jeg må nok indrømme, at jeg nok er mere nervøs for »vores« stomi end Guri er, men hun tager, hvad der kommer i stiv arm, for hvad hun ikke er blevet budt af forskellige toiletforhold, lige fra huller i jorden i Tunis og Marokko til mere almindelige forhold andre steder i Europa. Men altid med godt humør og uden de store problemer. Guri siger at hendes stomi også nyder at komme på ferie, og det er meget sjældent at den gør vrøvl over maden eller andre ting. 22 rejser er det foreløbigt blevet til, og vi bliver ved så længe vi kan. Så jer der har lyst, men ikke tror at det kan lade sig gøre, pjat siger jeg, se at komme afsted.

Som nyopereret i 1964 og indtil 1975 brugte Guri gummiposer, som sad fast med lim, direkte på huden, og den eneste måde at gøre pose, og huden ren, var med rensebenzin, så det var til tider meget smertefuldt, at få posen af og på. Da Guris tarm ikke er ført så langt ud, kunne hun ikke bruge plastposer, før karay-ringen kom frem, så hun skiftede til plastposer i 1975.

Guri har haft forskellige jobs, bl.a. udlært som buntmagersyerske, hospitalsmedhjælper, hjemmehjælper, dagplejemor samt plejehjemsmedhjælper. Men nu koncentrer hun sig om mand, børn, hunde og hjem samt sidst men ikke mindst, hendes store interesse som er al slags håndarbejde. Og det bruger hun mange timer på.

Ligesom alle andre ægteskaber, har vi vores op- og nedture, men aldrig værre end at vi kunne klare det. Så i 1993 kan vi holde vores sølvbryllup. I dag er vores børn udeboende, velfungerende og har begge gode job.

Kirstine Hardam

Vi har altid førende produkter på lager!

Coloplast
dansac®
HOLLISTER
ConvaTec
biotrol pharma

- når det gælder:

Stomi-artikler
Sårbehandlingsbandager
Inkontinens-produkter

Vi løser hver opgave individuelt og giver os altid god tid, så netop du får den løsning, der er bedst for dig!

Permanent udstilling af alle produkter

Kontortid hverdage fra:
kl. 8.30 - 16.00 på tlf. 97 42 32 33

- Portofri levering fra dag til dag
- Ingen ekspeditions-omkostninger
- Ingen grænse for mindste leverance
- Gratis forsendelse af prøver
- Fordelagtige priser
- Konsulentbistand

Måbjerg Skolevej 46-48 · 7500 Holstebro
Tlf. 97 42 32 33

A/S GRAFISK CENTRUM . HERNING

Så jer der hænger med hovedet over jeres pose på maven, op med humøret, I kan næsten leve som I har lyst. Stomi er ingen hindring.

Især til jer unge mennesker, hvis jeres kærester ikke kan acceptere jeres pose. Så ud med dem, de er ikke værd at samle på, men find jer en ny, og fortæl ham/hende om jeres lille problem med det samme. Selvom det er svært. Men, igen til jer alle, også mænd-koner-kærester til de stomiopererede. Vær glade for stomien, den har trods alt reddet vores allerkæreste.

Til sidst men ikke mindst et emne som der nok ikke bliver talt så meget om, nemlig det sexuelle. Jeg har kendt Guri i 25 år, og jeg kan, ihvertfald for mit eget vedkommende sige, at vores sex-liv altid har været godt. Når vi har været sammen har »den« aldrig været i vejen, så snak om problemerne, så skal I nok finde en løsning.

Poul-Erik Hansen
Havevang 4², th
4300 Holbæk

Tlf. 53 43 63 01

✶

Hurtigløb

På Pejsegården i Brædstrup, Jylland, var jeg på kursus fra den 27.-29. september sammen med 15 andre rådgivere fra hele landet, foruden afd. sygeplejerske Alice Nielsen, oversygeplejerske Kirsten Bach, socialrådgiver Hanne Syrak og Jytte Krogh Jensen.

Det var et effektivt kursus fra fredag kl. 17 til søndag kl. 15.30. Timeplanen blev nøje overholdt, men der blev også tid til lidt »tant og fjas«, efter arbejdstid.

Nu er det at »hurtigløb« kommer på bane. Ordren fra min »chauffør« Bent fra Helsingør, som beredvilligt havde taget mig og to andre med i sin bil, lød på at vi skulle køre kl. 15.30, for at nå færgen i Nyborg. Vi så en film til sidst, den var længere end beregnet, der blev ikke tid til det farvel og på gensyn som jeg gerne ville sige til hver enkelt.

Det gøres hermed, tak for godt samarbejde, hyggeligt samvær og venlige hilsner til jer alle fra

Lis Sigrid Emilie Assentoft
København

Hovedbestyrelsesmøde

blev afholdt i Korsør den 23. november 1991.

Landsformanden bød de nye medlemmer af HB velkommen og foreslog at 50.000 kr. overførtes til en speciel jubilæumskonto til foreningens 50 års jubilæum.

Rådighedsbeløbet til lokalforeningerne blev hævet til 5.000 kr. i grundbeløb + 10 kr. pr. medlem over 50 stk.

UG Vest havde opløst sig selv på den seneste generalforsamling.

Landsformanden opfordrede til oprettelse af interessegrupper for reservoiropererede.

Frede Jensen, Ribe fortalte at der ved hjælp af bl.a. sygeplejersker var udarbejdet en statistik for Ribe amt der viste at ca. 2/3 af de stomiopererede i landet er medlem af Copa.

Forretningsudvalgs- og hovedbestyrelsesmøder i 1992

20.01.92: FU-møde.
07.03.92: FU-møde.
10.04.92: FU-møde.
11.04.92: HB-møde.
08.05.92: FU mødes med FS 22.
26.10.92: FU-budgetmøde.
20.11.92: FU-møde.
21.11.92: HB-budgetmøde.

Ferieophold i Rudkøbing 15.-20. juni 1992.

Landsmøde for rådgivere afholdes i Middelfart den 26. og 27. september 1992.
Ovenstående til almindelig orientering.

I DET JYSKE STOMICENTER

- med detailforretninger i Randers og Aalborg - fører vi alle de store mærker i hjælpemidler til bandagering af colostomi, ileostomi, urostomi og incontinens.
Sygeplejeartikler og bandager er det eneste, vi beskæftiger os med, så vi er altid velinformerede om det sidste nye, samtidig med at vi er fortrolige med de anerkendte produkter.
Vi klarer papirgangen for Dem, hvis De ønsker det, ligesom vi også sørger for automatisk levering pr. post.
- Og ikke mindst kan vi garantere en engageret og venlig service, hvor vi altid sætter kunden i centrum...

Vi forhandler f.eks.

· ConvaTec
for ekstra sikkerhed og komfort

· COLOPLAST
sikkerhed, tryghed, diskretion

· dansac®
stomiprodukter

C.Mærsk Andersen's Eftf. A/S
SYGEPLEJEARTIKLER - BANDAGER
8900 RANDERS . TORVEGADE 1 . TLF. 86 42 62 62
9000 AALBORG . OSTERAGADE 3 . TLF. 98 12 24 88

Coloplast Assura -
den nye generation af stomibandager med fremtidens klæber

Et helt nyt klæberprincip

Coloplast Assura er navnet på et helt nyt sortiment af stomibandager, som omfatter både 1- og 2-styk produkter til kolo-, ileo- og urostomioopererede samt et totalt sortiment af børnebandager.

Det der gør Assura produkterne til noget helt specielt er først og fremmest den nye revolutionerede Assura klæber.

Indtil idag har Coloplast og andre producenter af stomibandager kun kunnet producere homogene klæbere, d.v.s. klæbere hvor de samme materialer går igen i hele klæbefladen.

Coloplast Assura er den nye generation af stomibandager.

Assura klæberen, som sidder på alle Assura produkterne, bygger på en helt ny og unik teknologi, som er resultatet af flere års forskning indenfor hudvenlige klæbere.

Denne teknologi gør det muligt at kombinere to materialer med forskellige egenskaber i en spiralstruktur.

Hvert materiale har sin opgave; det ene materiale gør, at klæberen er nem at aftage og derved meget hudvenlig, det andet giver sikker vedhæftning til huden. Det betyder, at man ikke mere er nødt til at vælge enten sikkerhed eller hudvenlighed, når man skal vælge stomibandage.

Assura klæberen er lavet af et blødt og behageligt materiale. På oversiden af klæberen er der en prægning, som gør klæberen ekstra fleksibel, så den følger hudens bevægelser. Denne fleksibilitet betyder, at den er sikkert på huden under alle forhold.

Vi kan også lidt mere populært sige, at vi har taget de bedste egenskaber fra kendte klæbematerialer forbedret dem og kombineret dem til en ny og bedre klæber.

To forskellige typer Assura klæber

Der er to typer Assura klæbere, fordi stomiopererede har forskellige behov, en klæber til kolostomiopererede som foretrækker en 1- styks bandage, og derfor ofte skifter pose op til 2-3 gange om dagen. Denne klæber er hudvenlig og let at aftage, men sidder samtidig sikkert på huden. Den anden klæber dækker både ileo-, urostomiopererede samt kolostomiopererede, som bruger 2 styks bandager, her sidder hudpladen på i flere dage, med høj sikkerhed.

Stomiopererede kan idag leve et normalt og aktivt liv.

Alene indenfor det sidste år er der sket så dynamisk en udvikling, at en lang række stomiopererede kan opnå et betydeligt bedre velbefindende i det daglige.

Har De eksempelvis gener med nuværende bandager eller problemer med huden omkring stomien, kan De antagelig hjælpes med et af de ny produkter.

Spørg Stomacare. Vi stiller specialuddannede sygeplejersker **gratis** til Deres rådighed.

Stomacare er et uafhængigt rådgivningscenter, etableret i 1979 med det formål at rådgive og informere om bandager, hudskader samt problemer i forbindelse med inkontinens. Vi rådgiver om samtlige førende produkter bl.a. Biotrol, Convatec, Dansac, Dansk Coloplast, Hollister og Perma. **Portofri levering.**

STOMACARE

STOMICENTER • RÅDGIVNING

Midtager 26 · 2605 Brøndby · Tlf. 43 43 20 43

Medlem af Copa, International Ostomy Association (I.O.A.)
The World Council of Enterostomal Therapists (W.C.E.T.).

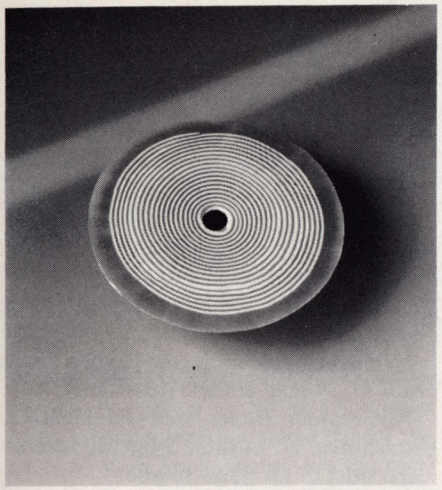

Coloplast Assura er fremtidens klæber.

Coloplast Assura er ikke blot navnet på de nye revolutionerende klæbere, men også navnet på et helt nyt stomiprogram til alle stomityper.

Assura byder på mange nye fordele for dig som er stomiopereret. Flere af stomiposerne findes f.eks. i tre forskellige størrelser mini, midi og maxi, så du har mulighed for at vælge posestørrelse efter behov.

Alle poser er lavet af et meget blødt og behageligt plastmateriale. Poserne er naturligvis lugttætte og de har en blød stoflignende bagside.

Til stomiopererede som foretrækker en 2-styk bandage har vi et helt nyt lukkesystem med en lås, som er nem at betjene. Låsen betyder, at du kan være sikker på, at pose og plade sidder sikkert.

Kolostomiopererede kan glæde sig til et helt nyt filter, som er konstrueret, så det ikke så let stopper til. Det betyder, at filteret virker hele posens levetid.

Til urostomiopererede har vi en helt ny 1-styk pose, som både er sikker og behagelig.

Mange ileostomiopererede har behov for en mini pose om dagen og en lidt større pose om natten - nu er den her i tre størrelser.

Assura børneprogram er det eneste på markedet, hvor der er 1- og 2-styk poser både til kolo-, ileo og urostomier.

Assura er i efteråret 1991 blevet afprøvet på flere danske hospitaler med stor succes.

Hvis du vil høre mere om Coloplast Assura, så ring til Coloplast,
Charlotte Wollny Risom
telefon 49 11 12 08.

★

Indbetaling af kontingent

Som sædvanlig er der indsat girokort til indbetaling af kontingent for 1992. Der gøres opmærksom på, at nye medlemmer, der har indbetalt kontingent i oktober kvartal 1991 automatisk har betalt for 1992. Indbetaling er registretet i sekretariatet. Disse medlemmer kan roligt se bort fra indbetalingskortet.

Husk at udfylde kortet med tydelig afsenderadresse og medlemsnummer. Seneste rettidige indbetalingsdag er den 31. marts 1992. Vi beder venligst om, at denne dato overholdes. Det vil spare foreningen for både tid og penge. På forhånd tak.

Undertegnede har endnu en bøn til medlemmerne:
Alle ændringer i medlemsforhold herunder adresseændring etc., bedes venligst meddelt sekretariatet. Vi modtager ingen oplysninger fra hverken hospitaler, socialforvaltninger m.v.

Der gøres opmærksom på, at gaver/bidrag til foreningen kan fratrækkes på selvangivelsen for den del, der overstiger kr. 300. Der kan dog maksimalt fratrækkes kr. 1.000 i alt. (Husk at gemme kvitteringen).

Merete Møller, sekretariatsleder

Hudproblemer

Prøv i første omgang en anden type poser.

LOKAL-FORENINGER

Frederiksberg/ København

Selv om Copa-foreningen normalt ikke vil kunne beskrives som en selskabelig forening, så var den det i hvert fald den 7. september. Denne dag fejredes 40 års jubilæum på et livligt lokalt plan, delvist sponsoreret af Convatec og herfor takkes. Der blev spillet og der blev danset, og der var optræden ved Ilse og Robert Rasmussen med talentfuld visesang. Børge Assentoft gav en parodi på »Gissemand« (en kendt komikerskuespiller i de fjerne tyvere). Dertil kom så fællessang, krydret af Gudrun Christiansens opfindsomheder.

For så igen at blive saglig bør nævnes møde den 18. oktober med poseskift som emne, hvor Villiam Rohrberg himself demonstrerede, hvordan et sådant skifte kan gøres.

Den 16. november afholdtes ordinær generalforsamling med formandsskifte som vigtigste punkt. Villiam Rohrberg trådte tilbage og nyvalgt som formand blev Helene Christensen. Genvalg til bestyrelsen blev Litta Porter og Gert Nielsen. Nyvalgt som suppleant blev Kurt Halvorsen. Bestyrelsens øvrige medlemmer er Lis Assentoft og Bent Rasmussen samt Lillian Bastian, den sidste som suppleant.

Fredagsmøderne i dette kvartal er følgende: 10. januar, 14. februar, 13. marts, 10. april og for at tage et lille skridt ind i næste kvartal den 12. juni. Alle møder er kl. 14.

Men hvad så med maj, vil en læser måske spørge? I maj påtænkes det at holde skovtur lørdag den 9. maj, men herom i næste Copa-blad.

Medlemsmøde holdes lørdag den 29. februar kl. 14 med emnet: Ileostomi.

Alle møder finder sted i Pilegården, Brønshøjvej 17, buslinie 2 lige til døren.

Til sidst Godt nytår til alle.

Bestyrelsen

Frederiksborg amt

Ja, så gik vi ud af året 1991, hvorfor lokalbestyrelsen for Frederiksborg amt gerne vil benytte lejligheden til at ønske sine medlemmer med familie et rigtigt godt nytår.

Det får samtidigt bestyrelsen til at fremsætte et nytårsønske, nemlig at vi i fremtiden får lejlighed til at se rigtig mange af vore medlemmer til medlemsmøderne.

Vi ønsker os, at rammerne vi mødes under bliver sprængt, så vi fremover skal se os om efter et større mødelokale.

Den første lejlighed til dette får I ved at møde op til lokalforeningens generalforsamling, der afholdes efter gældende vedtægter, *lørdag den 8. februar 1992 kl. 14.00*, i Fritidshuset, Hostrupvej 26, Hillerød.

Efter generalforsamlingen, vil vi hygge os sammen, og er tilslutningen stor nok, vil

Lokalformand Bent H. Larsen, Bestyrelsesmedlem Inge Conradi, Kasserer Jørgen Wissing, Bestyrelsesmedlem Karin Nielsen, Landsformand Chr. Stentoft, Sekretariatsleder Merete Møller.

vi spille »bingo«. *Mød talrigt op*, så vi kan få en god eftermiddag sammen.

Foreningen vil være vært ved kaffe eller the, og der kan købes øl og vand til små priser.

Tilmelding senest den 4. februar 1992, til Bent H. Larsen, tlf. 42 22 06 16 eller til Jørgen Wissing, tlf. 42 24 77 47. Begge træffes bedst mellem kl. 17-18.

Skal vi se tilbage på året som er gået, så har stomiforeningen Copa rundet de 40 år under megen festivitas som refereret i septembernummeret af Copa-bladet.

Frederiksborg amts lokalforening tog »tråden« op og fejrede 40 året, med hyggeligt samvær for lokalforeningens medlemmer i det gamle Toldkammer i Helsingør for 14. september.

Vi fejrede dagen sammen med landsformanden og sekretariatsleder fra Copa, repræsentanter fra Coloplast, Convatec, Dansac, DSI og Inge-Lise Sørensen, som bestyrelsen her, vil benytte lejligheden til at sige tak for den givne støtte, der var med til at gøre festen mulig.

Samtidig vil bestyrelsen også sige tak til medlemmerne for et fremmøde, som vi i antal, i lokalforeningen, ikke har oplevet til vore møder i mange år. Det var en dejlig oplevelse, især for bestyrelsen.

De ved sammenkomsten uddelte spørgeskemaer, og hermed indkomne besvarelser, styrker også bestyrelsens tro på, at medlemmerne vil møde op ved fremtidige arrangementer.

Jubilæums-sammenkomsten havde samlet ca. 74 personer, til en let anretning med vin og kaffe.

Eftermiddagen blev indledt med velkomsttale af lokalformanden Bent H. Larsen. Senere blev der også holdt taler af landsformanden Chr. Stentoft og amtsformanden for DSI Frederiksborg amt, Leo W. Hansen, Helsingør.

Fire lokale »spillemænd« sørgede for at holde feststemningen oppe, ved at levere stemningsmusik for alle aldre, samt akkompagnement til de uddelte festsange.

Jo, det blev en god dag i det gamle Toldkammer.

Godt Nytår
p.b.v.
Jørgen Wissing

Fyns amt

Lørdag den 12. oktober 1991 fejrede lokalforeningen på Fyn Copa's 40 års jubilæum på Vissenbjerg Storkro. Det var en mægtig fest. Der var 103 deltagere. Maden var superb, stemningen brilliant.

Under spisningen underholdt et af Copas medlemmer, Astrid Nicolajsen med monologen »Fordvognen«. Festligt og godt gjort, tør jeg skrive hendes alder - 74 år. Johs. Brems holdt tale, jeg tænkte på at gøre det, men nøjedes med mine velkomstord, da snakken gik så livligt, at jeg synes, det var synd at afbryde. Efter spisningen dansede vi med fynd og klem, indtil musikken stoppede ved 1-tiden.

»Åbent Hus« på Kræftens Bekæmpelses

Kirudan er landsdækkende
med leverancer af hjælpemidler og artikler til

STOMI
URININKONTINENS
HUD- og SÅRPLEJE
SYGEPLEJE
DIABETES

Kirudan er kendt for:

Hurtig levering
Konkurrencedygtige priser
Udstrakt service
Konsulent bistand

Skriv eller ring til os for nærmere information:
Kirudan A/S, Nyholms Allé 30, 2610 Rødovre
Tlf.: 31 41 22 22 mandag til fredag kl. 8,00-15,00

Kirudan
HOSPITALS- OG SYGEPLEJEARTIKLER - et godt sted at handle

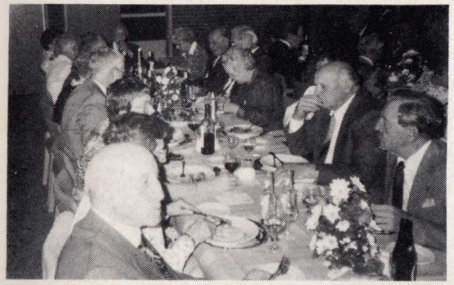

Copa's 40 års jubilæumsfest

Rådgivningscenter, Vesterbro 46, Odense finder sted på følgende torsdage i januar kvartal:

9. januar: Foredrag ved forfatteren Lena Krogh Bertram »Selvværd og selvtillid«.

6. februar og 5. marts: Hyggeligt samvær og rådgivning.
Alle gange fra kl. 19-22.

Søndag den 16. februar: Medlemsmøde på Jernbanemuseet i Odense.
Program
Kl. 11.00 Rundvisning.
Kl. 12.30 Håndmader i vinterhaven på museet.
Kl. 13.30 Afd. sygeplejerske Anny Øllegård Jensen fra K2, Odense Sygehus fortæller om arbejdet med stomipatienter og ønsket om et stomiambulatorium.
Efterfølgende debat.
Kl. 14.30 Kaffe.
Mødet slutter kl. 16.00

Der vil blive sendt invitationer ud, men reserver dagen allerede nu.

Med sorg må jeg meddele, at rådgiver/bestyrelsesmedlem Karen Petersen, Odense døde den 24. oktober. Copa's bestyrelse og medlemmer på Fyn har haft glæde af Karens venskab og store hjælpsomhed i mange år og vil savne hende meget. Jeg ved, at jeg deler min sorg med de medlemmer og bestyrelsen i Copa, som kendte Karen og vil på alles vegne sige - Æret være hendes minde.
Dorte Hansen.

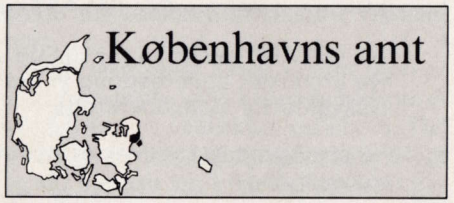

Vi befinder os nu i een af årets mørkeste og koldeste måneder, derfor har vi alle brug for lidt varme og opmuntring i almindelighed og vi stomioperede i særdeleshed. Derfor skal der lyde til jer alle. **Et rigtigt glædeligt og helsebringende nytår -** med et stort tak for det gamle, som nu er svundet ind.

Vi skruer tiden lidt tilbage, hvor vi i oktober måned, 1991, afholdt generalforsamling i amtskredsen. Desværre mødte ikke ret mange op, men de, der havde afset tid og mulighed for at møde frem, og tak til dem, viste herved også interesse for vor fælles sag. Siden vor kreds blev reetableret i 1989 har bestyrelsesarbejdet fungeret tilfredsstillende men ikke optimalt, skal der tilføjes. Det hænger sammen med at eet bestyrelsesmedlem afgik ved døden, et andet medlem meldte sig helt ud af foreningen, og et tredie hørte vi aldrig noget fra, trods gentagne skriftlige som telefoniske henvendelser.

Under punktet valg til bestyrelse fandt derfor en mindre ændring sted. Bl.a. skete det glædelige, at vi fik et ungt menneske valgt ind, og vi siger velkommen til Marina, som ligeldes fungere som een af vore rådgivere i amtet. Samtidig siger vi også velkommen til Inga til bestyrelsesarbejdet.

Den 7. december afholdte vi vort årligt tilbagevendende julearrangement, ligeledes i Valby Medborgerhus. En særdeles

Kære COPA-medlem!

Har De lyst til at hjælpe os med at afprøve nye produkter?

COLOPLAST A/S var som bekendt det første firma i verden, der startede produktionen af stomiposer. Det var i 1954, og siden da er der sket en rivende udvikling, såvel hos COLOPLAST som hos andre firmaer, der senere kom til.

COLOPLAST satser på kvalitet og pålidelighed og er gennem udvikling af nye produkter og forbedring af eksisterende, med til at bidrage til en øget livskvalitet for stomiopererede.

Før et nyt produkt kommer på markedet, har der været en lang forudgående proces igang.

En meget vigtig del af denne proces er afprøvning af produktet hos brugeren.

COLOPLAST har allerede kontakt til en stor del stomiopererede, som hjælper os med at afprøve nye produkter.

Da vi hele tiden har nye projekter i gang, har vi brug for flere deltagere til vore afprøvninger.

Der er ingen forudsætninger, der skal være opfyldt for at deltage. Alle kan deltage uanset hvilket produkt De anvender og uanset hvilken type stomi, De har.

Har De lyst til at hjælpe med udviklingen af nye og endnu bedre produkter, udfyld da venligst nedenstående svarkupon og send den i en lukket kuvert til:

COLOPLAST A/S
Holtedam 1, 3050 Humlebæk
Att.: Bina Kanto

Er De interesseret i yderligere oplysninger, kontakt da vor kliniske konsulent: Sygeplejerske Bina Kanto på tlf. 49 11 13 44.

Med venlig hilsen
COLOPLAST A/S

SVARKUPON

Ja, jeg har lyst til at deltage i udviklingen af nye og endnu bedre produkter.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____ _____

Tlf.nr.: _____

vellykket lørdag eftermiddag oplevede de små 30 medlemmer, der var mødt frem. Det syn, der mødte dem bestod af smukt pyntede borde med lys, knas, frugt, kaffe og æbleskiver. Foruden bankspil og lotteri, fandt udveksling af julegaver sted. Præmierne til bankospillet var os blevet foræret af en lang række forhandlere og producenter, som her skal have endnu en varm tak for deres støtte og medvirken til, at det blev et succesfuldt arrangement. Tak skal I have. Mange telefonopringninger i de efterfølgende dage vidnede da også om, at medlemmerne havde haft en hyggelig og fornøjelig eftermiddag. Tak for det.

Næste møder: Lørdag den 22. februar 1992 kl. 14,00 får vi besøg af en forhandler, der vi vise os og fortælle om det sidste nye inden for stomi og stomipleje, og naturligvis give råd og vejledning individuelt, såfremt nogen måtte ønske dette.

Lørdag den 28. marts 1992 kl. 14,00 afholder vi vort første lørdagsmøde, hvor der ikke til denne dag er noget egentligt fastlagt program, men blot et almindeligt hyggeligt samvær, mens vi venter på forårets komme. Vi kunne jo bruge eftermiddagen til at tale om, hvad der måtte være af ønsker for sommeren med hensyn til aktiviteter i kredsen.

Til april/maj (det er ikke helt fastlagt endnu) har en, inden for vor »branche«, kendt person givet tilsagn om at stille sin viden og kapacitet til rådighed ved et medlemsmøde. To ting skal i den forbindelse nævnes. Den ene ting er, at det bliver en LØRDAG, det andet skal her røbes, at det hverken er Kim Larsen, Jodle Birge eller skatteministeren, der kommer på besøg. Men læs mere herom i næste nummer af COPA, hvor arrangementet vil blive omtalt meget mere detaljeret.

Alle møder afholdes som sædvanlig i Valby Medborgerhus, Valgårdsvej 4, lige ved Toftegårds Plads. Vel mødt til alle interesserede.

Inge Boserup Larsen

Næstved

Lørdag den 9. november afholdte vi kaffemøde hos Grethe Christensen i Vordingborg.

Som sædvanligt havde Grethe gjort et stort forarbejde, så vi kunne samles om et vældigt flot og veldækket kaffebord. Det varede ikke længe før snakken gik livligt og alle hyggede sig. Efter kaffen viste Grethes datter Bente, som er indehaver af BR Design, tøj som hun selv havde syet. Der var meget flot og spændede tøj at se på.

Næste møde er stadig under planlægning. Det forventes afholdt sidst i februar. Der vil blive sendt indbydelse ud til hver enkelt.

Erik Hansen

Lolland-Falster

Lolland-Falster afdeling havde den årlige generalforsamling den 16. november 1991.

Vi startede med at høre Henning Nielsen fra »Regionalen« fortælle om sit spændende virke som reporter.

Derefter var der kaffepause, hvorefter vi gik videre i programmet med den egentlige generalforsamling. Mia Wrang Hansen, Bente Henriksen, Knud Romme blev alle genvalgt til bestyrelsen. Også genvalg af suppleanterne Torben Adelholm og Ejner Justesen.

Det blev besluttet at arbejde videre med en eventuel udflugt, muligvis til Inge-Lise

Sørensen, som straks inviterede hele Lolland-Falster afdelingen.

Inge-Lise Sørensen viste hjælpemidler og Kaj Lund orienterede om at i 1992 vil firmaerne komme med en hel masse nye produkter til os stomister.

Dene eftermiddag havde foreningen samlet 42 medlemmer til en hyggelig eftermiddag.

Da vi ny skriver 1992 ønsker foreningen Godt Nytår.

Marianne Andersen

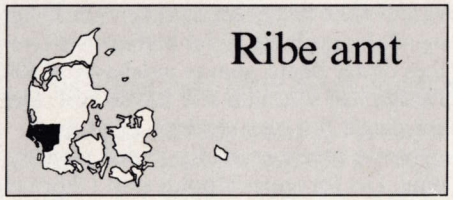

Ribe amt

Lokalforeningen i Ribe amt, havde en vellykket tur den 5. oktober til Kirstine Hardam i Holstebro. Ved ankomsten blev vi budt velkommen og blev beværtet med en frokost. Efter frokosten blev vi vist rundt i de nye lokaler som er betydelig større end de gamle. Vi havde lejlighed til at se nye produkter. Nogle benyttede også muligheden for at tage nogle ting med hjem. Efter rundvisningen blev der budt på kaffe inden vi igen skulle køre hjem.

Jeg vil gerne herigennem takke Kirstine Hardam for den store gæstfrihed.

Sæt kryds i kalenderen ved den 11. marts i Esbjerg. Vi har bedt embedslæge i Ribe amt Preben Rudiengaard holde et foredrag over emnet *»Hvorledes behandler vi patienten i det moderne sundhedsvæsen«*.

Han vil i foredraget komme ind på medicinforbrug/misbrug, livskvalitet og meget andet. Vi skal derfor opfordre vore medlemmer til at møde talstærkt op til dette foredrag.

Generalforsamlingen i foråret vil blive afholdt den 6. maj. Vi påtænker at afholde et lille lotteri i forbindelse med generalforsamlingen.

Vi ønsker vore medlemmer et godt nytår.

Bestyrelsen

Ringkøbing amt

Den 14. september fejrede vi ved et »åbent hus« arrangement landsforeningens 40 års jubilæum i de nyindrettede lokaler hos Kirstine Hardam.

Vi havde inviteret vor forhenværende landsformand Søren Stauning, som på en fornøjelig og inspirerende måde fortalte Copas og hjælpemidlernes historie.

Desuden havde vi inviteret oversygeplejerske Kirsten Bach fra Horsens sygehus til at fortælle om oprettelse af en stomiklinik, idet vi også gerne ville have en sådan i amtet.

Efter disse indlæg samledes alle til en lille anretning med tilhørende vin og kaffe.

Generalforsamlingen den 20. november var desværre ikke ret godt besøgt, så det må være bestyrelsen der ikke formåede at gøre denne interessant nok.

Den nye bestyrelse for det kommende år se således ud:
Flemming Lejbølle, Herning.
Lilly Jensen, Sunds.
Solveig B. Jørgensen, Herning (suppleant).
Arne Nielsen, Holstebro (formand).
Karen Nielsen, Holstebro.
Verner Petersen, Herning.

For det første kvartal i det nye år er planlagt følgende medlemsmøder:
Activ Centret i Herning:
Mandag den 13. januar 1992 kl. 19.30.
Mandag den 17. februar 1992 kl. 19.30.
Mandag den 16. marts 1992 kl. 19.30.
Aktivitetscenteret i Holstebro:
Onsdag den 15. januar 1992 kl. 19.30.
Onsdag den 12. februar 1992 kl. 19.30.
Onsdag den 18. marts 1992 kl. 19.30.

Foreningen er vært for en forfriskning ved disse møder. Alle medlemmer og interesserede er meget velkomne.

Arne Nielsen

Roskilde amt

Roskilde amt afholdt generalforsamling mandag den 14. oktober på Møllebo i Køge. Alle valg var genvalg. Efter generalforsamlingen var Copa vært ved en lille anretning. En hyggelig aften, som vi meget gerne vil gentage. Det nye program for 1992 vil blive udsendt med posten.

Bestyrelsen takker for året, der er gået, og håber på gode møder sammen i 1992.

Erik Kristjansen

Sønderjyllands amt

Den årlige generalforsamling blev for dårligt besøgt, kun 12 personer deltog.

Formanden kom i sin beretning ind på at de møder der var afholdt i det forløbende år havde været godt besøgt, og lokalafdelingen har haft 36 rådgivningsbesøg fordelt på 6 rådgivere. Af undervisning for hjemmehjælpere, sygehjælpere, sygeplejeelever og plejehjemsassistenter havde vi været ude 26 gange. Deltaget i DSI mø-

KAREN BLOK *Specialcenter*

Forhandling og individuel rådgivning om korrekt valg og anvendelse af hjælpemidler til mennesker, der
- er STOMIOPERERED
- er brystopererede
- har ufrivillig vandladning
- har behov for støttestrømper

Forsendelse og rådgivning er gratis.

Kontakt sygeplejerske/konsulent Karen Blok.

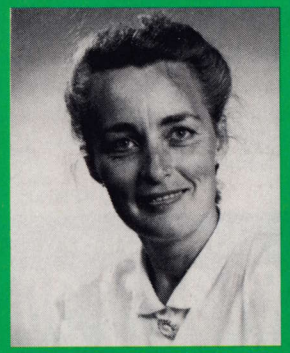

KAREN BLOK *Specialcenter*

Solvej 59 . 7120 Vejle Ø
Telefon 75 81 64 20

der og amtets sociale brugerråds møder.

På valg var Annelise Hede og Kathrine Pii Nederby Hansen som begge blev genvalgt. Som suppleant blev E.K. Petersen og Elsa Benkjær genvalgt.

Forhandler Karen Blok fortalte om stomiprodukter og om sin forretning.

Bestyrelsen er herefter:
Formand Sven Kjærsgaard Jensen, Nordborg.
Bestyrelsesmedlem Ernst Günther-Hansen, Padborg.
Bestyrelsesmedlem Lise Rasmussen, Gram.
Bestyrelsesmedlem Annelise Hede, Haderslev.
Bestyrelsesmedlem Kathrine Pii Nederby Hansen, Kruså.
Suppleant E.K. Petersen, Padborg.
Suppleant Elsa Benkjær, Gram.

Møder i 1992

I Sønderborg dagligstuemøde den 3. februar kl. 19.30 på Sønderborghus. Forhandler Kirstine Hardam vil være tilstede.

I Åbenrå dagligstuemøde den 2. marts på Folkehjemmet kl. 19.30. Der vil være en forhandler til stede.

I Haderslev dagligstuemøde den 6. april i Aktivitetshuset kl. 14.00. Der vil være en forhandler til stede.

I Tønder dagligstuemøde den 6. maj i Omsorgshuset indgang fra Ribevej 1. sal kl. 14.00. Forhandler Karen Blok vil være tilstede.

Der arbejdes på en bustur til forhandler Karen Blok, Vejle. Nærmere om dette i næste nummer. *S. Kjærsgaard Jensen*

Ring og få svar på spørgsmål om kræft

Kræft-linien er åben for alle og du kan ringe mandag-fredag fra kl. 14 til 20. Vi betaler samtalen.

Kræft-linien
80 30 10 30

Kræftens Bekæmpelse

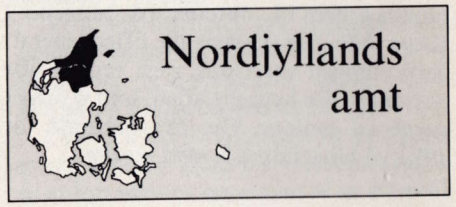

Nordjyllands amt

Copa's jubilæum fejredes i Nordjyllands amt ved en meget fin fest der blev afholdt på Sundbyhus i Ålborg fredag den 4. oktober 1991. Vi havde den glæde at medlemmerne sluttede op i stort tal, vi var ca. 160 ialt. Desværre måtte vi sige farvel til Gunver Grøn, der allerede sidste år havde meddelt at hun ikke kunne afse tid til at fortsætte sin energiske indsats for foreningen. Men så benyttedes anledningen til at sige Gunver en stor tak for det arbejde hun hagde gjort som formand og i bestyrelsen.

Vi afholdt generalforsamling i forbindelse med jubilæumsfesten og efter forslag fra Gunver valgtes Karl Viktor Nielsen til ny formand.

Vi har kun haft mulighed for at afholde et bestyrelsesmøde, hvorfor der kun er at meddele at fredagsmøderne i Hjørring og Aalborg fortsætter i januar kvartal som sædvanligt.

Vi ønsker alle medlemmer af Copa et godt nytår og venlig hilsen

Karl Viktor Nielsen

Vestsjælland amt

Lokalforeningen i Vestsjælland afholdt den 14. september 1991 et festligt arrangement på Elmely Kro i anledning af Copa's 40-års jubilæum.

Der var 89 tilmeldte, og vi havde en pragtfuld eftermiddag med godt humør - fællessange - god og rigelig 3 retter mad. I den forbindelse vil vi alle takke hovedbestyrelsen for det nødvendige tilskud, så vi alle kunne få en god Copa-dag.

Overkirurg dr.med. J. la Cour-Andersen, Centralsygehuset i Holbæk (iøvrigt medstifter af lokalforeningen) priste jubilaren i vers (til alles jubel).

Vi vil gerne her igennem bladet endnu engang opleve la Cour-Andersens digterkunst, og lade tankerne glide tilbage til en uforglemmelig dag i Copa-regi.

Kompasset er for tiden drejet mod vest.
Det skyldes den fra Rusland kommende politiske blæst.
Gorbachov, som af gode grunde
nogle dage var borte på Krim på ferie
er atter på scenen tilbage
og modstanderne de får pisken at smage.
Mange kommunistiske pampere mister deres
ministertaburetter
men de må have at rette sig herefter.
Jeltshin gestikulerer og udsender resolutioner
hen tiljubles og modtager ovationer.
Bush lægger ansigtet i optimistiske folder
mon de gode udsigter nu holder?
Men det er nu deres bidrag til dagen
da Copa har 40-tyve år på bagen.

Lad os nu i dag
hvor vi skal synge Copa's pris
skrue tiden 40-tyve år tilbage
Nogle få stomi-patienter havde sat hinanden stævne
folk med mod, visioner og energi
sjældent så man dengang mage.

De havde alle stridt en kamp som var hård
Sygdomme havde slået dybe skår
Men hvor sot og sygdom raser
findes der oaser, lyd af kildevæld
som giver mod og kræfter til de svage
og håb om lyse, fredfyldte dage.
Disse mennesker, disse pionerer
i Copa's første spæde tid
satte sig det høje mål
at lempe og lindre sygdoms bål
Det krævede praktisk indsats, lynsvar dåd.
Hver dag bragte nye krav
men ingen svigted
alle deres kræfter gav
Godt vi havde folk på broen
som var vågne, havde troen
på at tågen ville lette
selv om skyerne var tætte
Men arbejdet blomstrede, bar frugt
det lysnede i det fjerne
og vejen frem var praktisk indsats
det var sagens kærne.
Patienter strømmede til fra alle sider
Både høj og lav
målbevidst de bakkede op
om den gode og fortjentsfulde sag.
Vi er i dag teknemmelige over resultatet
og Copa's høje mål
som er at lindre sygdomsbål
er lykkedes i en grad
som vi der sidder her
ikke troede var muligt
Copa har vist sig i høj grad at være duelig.

Der er fest i kroen »Elmely's« sale
hele omegnen er vågnet af dvale
her er puffen, skubben, sammenstimmel
colostomister i farlig vrimmel
Her er nogle fine personer
Her ef folk med og uden ambitioner
Der er colostomipatienter, der er tynde som stænger
og enkelte med - embonpointer
Der er folk, som gerne vil ryge
og ikke-rygere, som derfor føler sig syge
Her er nogle hos hvem bukserne strammer
Enkelte i selskab med skrappe madammer
Der er colostomister med eller uden kontanter
enkelte damer bærer måske nogle diamanter
Her er nogle, hvor flippen synes at snære
de ser ud som om det må briste eller bære
Der er enkelte med dryppende næser
Andre er sikkert på vej til at få en blæser
Her er folk fra alle samfundets lag
De er lige kønne
hvad enten man ser dem for eller bag
Men for alle vi, som er samlet her
iført festlige og spraglede klæ'r
Et det ganske klart
at vi har frigjort os
fra hverdagens snærende bånd
Fester og slapper af
men det er vel også i Copa's ånd

Tiden løber
jeg har blandet alvor og humor
men mit kvad er nu omme
og tankens og inspirationens arnesteder tomme.
Lad mig da til allersidst
samle alle gode ønsker i disse ord
at Copa må blomstre og trives
og lad os da alle forenes i det som er rimets mål
at drikke vor gamle, ærede Copa-forenings velfortjente skål.

J. la Cour-Andersen

Den 16. januar kl. 19 afholdes der i Holbæk møde for stomiopererede.

Formålet med mødet er at stomiopererede mødes og får lejlighed til at snakke lidt om livet med en stomi.

Stedet for mødet er Hasselvænget 21, 4300 Holbæk. Tilmelding til Birthe Mølnitz, tlf. 53 48 11 52. *Per Madsen*

Vejle amt

Copa's 40 års jubilæum den 31. august 1991 blev også fejret lokalt.

Lørdag den 21. september var dagen, hvor lokalforeningen inviterede til jubilæum på Ellehøj i Vejle. Foruden medlemskredsen inviteredes plejepersonalet på amtets sygehuse og indenfor social- og sundhedsforvaltningen.

Der var udstilling af vore nuværende hjælpemidler suppleret med den del fra før i tiden, og der vistes forskellige videofilm.

Kl. 12.00 serveredes et traktement - taselv-bord med efterfølgende kaffebord, hvorunder der var underholdning med musik og sang.

Landsformand Chr. Stentoft var til stede for at hilse på medlemmerne i lokalforeningen, idet det var hans første besøg i Vejle amt.

Godt 100 deltagere havdet fundet vej til jubilæumsfesten, og der blev givet udtryk for, at dagens forløb havde været vellykket.

Generalforsamling afholdtes den 16. november 1991 på Ellehøj.

Der var mødt 38 deltagere. Dagsordenen var ifølge vedtægterne, og som 1. punkt - valg af dirigent blev Alice Sørensen foreslået og valgt.

Formanden aflagde beretning for lokalforeningen og kassereren gennemgik det lokale regnskab, som var blevet omdelt. Landsformand Chr. Stentoft fortalte om, hvad der havde været arbejdet med i landsforeningen og hvad der skulle ske i fremtiden.

Efter valgene ser bestyrelsen ud som følger:

Lis Jacobsen, Overgade 5, Skærbæk, Fredericia. Tlf. 75 56 28 20.

Klara Jensen, Carl Plougsvej 68, Kolding. Tlf. 75 53 06 95.

Alice Sørensen, Søndervænget 44, Hovedgaard. Tlf. 75 66 19 45.

Bent Ladegaard Knudsen, Viborg Hovedvej 19, Vejle. Tlf. 75 85 20 68.

Emil Larsen, Søndervænget 87, Hovedgaard. Tlf. 75 66 12 13.

Suppleant Bente Pedersen, Dalagervej 188, Horsens.

Suppleant Hans J. Nielsen, J.L. Hansensvej 7, Kolding.

Hjælpemiddeludstillingen var denne gang fra specialfirmaet Karen Blok i Vejle, og som sædvane er, var der mange interesserede i eventuelle nyheder. Karen Blok fortalte, hvem hun var, og hvad hun har arbejdet med, før hun startede med specialfirmaet.

Ved kaffebordet gik snakken livligt og der vistes en videofilm om proppen fra Coloplast som afslutning.

Tak til landsformanden fordi han ville tage turen til Vejle igen, og tak til Karen Blok for fremvisningen af hjælpemidler.

Bestyrelsen ønsker alle medlemmer en glædelig jul og et godt nytår.

Emil Larsen

Viborg amt

I anledning af Copa's jubilæum afholdt lokalforeningen Viborg amt en festaften lørdag den 14. september på Sallingsund Færgekro. Aftenen var særdeles vellykket, hvilket tidligere amtsborgmester P.E. Eriksen skal have en stor del af æren for. Under middagen og senere ved kaffen causerede P.E. Eriksen over sit liv og sin politiske karriere. Alle var facinerede af den fantastiske hukommelse og fortællerevne Eriksen besidder.

Den 9. november afholdt lokalforeningen ordinær generalforsamling på Gl. Skivehus i Skive.

Før generalforsamlingen holdt 1. reservelæge Thor Knudsen, Skive Sygehus et interessant foredrag om irrigation. Foredraget var bygget op omkring en diasserie om irrigationsmetoden, der kun kan bruges af colostomiopererede. Efter foredraget udvekslede man erfaringer med irrigation. Sygeplejerske Anita Lauersen, Skive, supplerede Thor Knudsen med den erfaring hun har gjort som vejleder i irrigation.

Da Kirstine Hardam desværre måtte melde afbud på grund af sygdom blev mødets udstilling leveret af ConvaTec, som på trods af det korte varsel leverede en fin udstilling med en kyndig vejledning.

Efter kaffen gik man igang med generalforsamlingen. Formanden ønskede ikke at genopstille og en enig forsamling valgte Inga Andersen, Thisted som ny formand. Generalforsamlingen forløb i god ro og orden. Man afsluttede mødet med en tak til Anny Nielsen for hendes 9 år som formand.

Lokalforeningen afholder lørdag den 4. april 1992 medlemsmøde på Viborg Sygehus (indgang ved psytriatrisk oplysning) i mødelokale 37. Mødet starter kl. 14.00 med foredrag ved Ejvind Thorling, Århus Kommunehospital. Foredraget omhandler kost og kræft. Kirstine Hardam udstiller og vejleder i stomipleje.

Tilmelding kan ske hos Inga Andersen, tlf. 97 92 15 97, Aase Steenberg, tlf. 86 62 94 48 eller Mette Madsen, tlf. 97 94 51 31.

Tilmelding senest den 1. april. Godt Nytår. *Lisbet Hedegaard*

Århus amt

Århus har holdt medlemsmøde i Rosengårdscentret i Silkeborg den 4. november. Da det var et aftenmøde, var tilslutningen ikke så stor, Silkeborg har dårlige busforbindelser.

Vi havde nogle hyggelige timer sammen, og fik set en videofilm om stomipleje fra Coloplast. Der var mange ønsker fra medlemmerne som bliver taget op af bestyrelsen.

Simonsen & Weel havde en udstilling med om det sidste nye, og havde et dejligt kaffebord, og alle blev meget mætte den dag. Det var flot af S.W. Næste gang bliver om eftermiddagen.

*

For første gang var vi i Grenå. Den 11. november var Grenå Vandrehjem rammen om en dejlig aften, hvor vi havde Novo/Ferrosan ved diætist Birthe Grønfeldt, som fortalte alt om ernæring og vitaminer og hvad vi skulle bruge dagligt da vi nu mangler et stykke tarm, for at vores energi og proteiner er i top. Det var en rigtig god aften og spørgelysten var stor.

Birthe Grønfeldt sluttede af med at synge en solo sang. Sikke en stemme hun kan synge med, det var flot. Man husker sådan en aften.

Simonsen & Weel havde udstilling med og godt besøgt. S.W. var vært ved kaffebordet. Vi siger tak.

*

Generalforsamling

Den 30. november kl. 14 afholdt vi generalforsamling på Skovvangsskolen. Der var to der ikke ønskede at fortsætte. Vi siger tak til Grethe Løvendahl for den tid hun var rådgivningssekretær og tak til Joan K Christensen for hendes tid som kasserer og passede på vores penge.

INGE-LISE SØRENSEN

STOMI-, OG SÅRPLEJE- OG INKONTINENSARTIKLER

Som stomiopereret kan man ofte føle sig mere vildledt end vejledt af de mange tilbud om hjælpemidler.

Så er det vigtigt at vide hvor man får hjælp! **Derfor aflægger vor stomisygeplejerske dig gerne et besøg.**

Hos Inge-Lise Sørensen ved vi noget om stomier. Vi har været tæt på udviklingen og brugerne i over 30 år og er leverandør af samtlige Hjælpemidler.

Vi fremstiller Coloflonel og Støttebandager samt overtræksposer syet efter mål.

Så ring til os og spørg om alt det du er usikker på, så vi i fællesskab kan finde frem til den løsning der passer dig bedst.

INGE-LISE SØRENSEN
- os med Svendborg bæltet
Sundtoldvej 8 C
3000 Helsingør
Tlf. 49 21 00 44

Gratis prøver - portofri levering

Søren Nielsen, tak for det arbejde du lagde i bestyrelsen.

Og så vil vi gerne sige tillykke til Søren Nielsen og hustru med guldbrylluppet som bliver fejret i Ry.

Generalforsamlingen fik nye ind i bestyrelsen. Vi siger velkommen. Vi havde Fa. Karen Blok fra Vejle med en stor udstilling og sine håndlavede brokbind. Det er noget af det rigtige hun laver, hvorfor så gå og døje med nødløsninger.

Birthe Vittrup fra Coloplast var vært ved kaffebordet, vi siger mange tak. Karen Blok sluttede dagen af med et par sange, lidt julestemning. Det blev en dejlig eftermiddag.

Børge Jensen

*

Copa afholder medlems- og diskussionsmøde tordag den 16. januar kl. 19.00 i Kulturhuset i Randers, lokale nr. 3.

Emnerne er: Irrigation, Colostomi, Reservoir m.v., samt de psykologiske problemer i forbindelse hermed.

Diskutionsdeltagere: Overlæge Hans Håstrup, overlæge Sigurd Olesen, sygeplejerske Hanne Jepsen, Ilse Nedergaard og Helle Birgitte Rasmussen.

Firmaet Mærsk Andersen vil i tilslutning hertil instruere og vise forskellige hjælpemidler.

Endvidere vil C. Mærsk Andersen være vært ved et kaffebord.

Tilmelding senest den 13. januar af pladsmæssige grunde til Børge Jensen, tlf. 86 48 88 07, Henning Gransbo, tlf. 86 98 35 93 eller John Schmidt, tlf. 86 42 61 63.

Crohn-klubben

Da vi var til møde lørdag den 12. oktober 1991 hos Aggi, måtte speciallæge Arne Brussgaard, melde fra da han ikke kunne komme. Men han vil meget gerne komme en anden gang, så det kan vi glæde os til.

Der var en sygeplejerske med fra Dansac som fortalte noget om deres poser og de andre ting de havde.

Marina, jeg vil gerne byde de nye velkommen i klubben.

Det var et dejligt møde, vi fik en sludder om alt muligt. Vi glæder os altid til næste møde.

Vi har haft 4 års fødselsdg den 21. november 1991. Næste møde er lørdag den 25. januar 1992 kl. 14.00 hos Eva Larsen, Pærevangen 2, 1.tv. 2765 Smørum, tlf. 44 66 04 54 eller Marina Larsen, Christian X Allé 50, 2.th. 2800 Lyngby, tlf. 45 87 52 37.

Du og din familie ønskes et rigtigt godt nytår, og tak for de mange gode timer vi har haft sammen i det gamle år. På gensyn i det nye år.

Mange kærlige hilsner
Marina Larsen og Eva Larsen

★

Copa-klubben Fredericia

I januar kvartal er der sat følgende datoer på fredagsmøderne.

10. januar, 7. februar, 6. marts. Mødested som før, Taulov Kirkes Sognegaard i Taulov, mødetid kl. 14.00.

Skulle der være interesserede fra områderne Vejle, Kolding og Horsens er man hjertelig velkommen til at deltage. Tilmelding gerne 2 dage før på tlf. 75 56 28 20.

Lis Jacobsen

★

Crohngruppen, Århus

Der afholdes introducerende møde for alle Crohn-patienter og pårørende, onsdag den 8. januar kl. 19,00 i Copas lokaler, Silkeborgvej 78 i Århus.

Tilmelding og yderligere oplysninger hos Hanne Madsen, tlf. 86 27 63 30.

● *»En dags sorg er længere end en måned af glæde.«*

LOKALFORENINGER

København/Frederiksberg:
Helene Christensen, Finsensvej 68,5.
2000 Frederiksberg, Tlf. 31 86 31 79.

Kontaktperson: Litta Porter, Ane Katrinesvej 34, 2000 Frederiksberg. Tlf. 31 10 26 25.
Træffetid kl. 9-10.

Københavns Amt:
Inge Boserup Larsen, Galgebakken over 7, 6A,
2620 Albertslund. Tlf. 42 16 55 75.

Crohn Klubben:
Eva Larsen, Pærevangen 2, 1.tv., 2765 Smørum,
Tlf. 44 66 04 54 (efter kl. 17).

Marina Larsen, Christian Xs alle 50, 2.tv.
2800 Lyngby. Tlf. 45 87 52 37

Bornholms Amt:
Inge Skovgaard Petersen,
Sct. Pedersgade 14, 3700 Rønne.
Tlf. 53 95 65 30.

Frederiksborg Amt:
Bent H. Larsen, Emil Noldesvej 32,
3000 Helsingør. Tlf. 42 22 06 16.
Træffes bedst mellem 17.00 og 18.00.

Fyns Amt:
Dorte Hansen, Sofienlundsvej 2C,
5856 Ryslinge. Tlf. 62 67 12 06 efter kl. 17.

Rådgiver: Gerda Pedersen, Carl Blochsvej 1[2],
5230 Odense M. Tlf. 66 11 26 84.

Lolland-Falster:
Marianne Andersen, Askhavnsvej 8, Femø
4930 Maribo. Tlf. 53 91 50 74.

Rådgiver: Bente Henriksen,
Gedser Landevej 18, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 53 87 72 71.

Nordjyllands Amt:
Karl Viktor Nielsen, Gefionsvej 6,
9800 Hjørring, Tlf. 98 22 21 30.

Næstved:
Erik Hansen, Fiskebækparken 107,
4760 Vordingborg. Tlf. 53 78 41 56.
Træffetid: 16.30-18.00

Ribe Amt:
Frede Jensen, Langetvedvej 21,
6630 Rødding. Tlf. 74 84 71 27.

Ringkøbing Amt:
Arne Nielsen, Rudesvej 20,
7500 Holstebro. Tlf. 97 42 21 19.

Roskilde Amt:
Erik Kristjansen, Jasminvej 1,
4600 Køge. Tlf. 53 65 38 78.

Sønderjyllands Amt:
Sv. Kjærsgaard Jensen, Møllehaven 2A,
6430 Nordborg.
Tlf. 74 45 42 04, bedst efter kl. 17.

Vejle Amt:
Emil Larsen, Søndervænget 87,
8732 Hovedgård. Tlf. 75 66 12 13.

Vestsjællands Amt:
Per Madsen, Kærvej 12, 4270 Høng.
Tlf. 53 55 31 49 om aftenen; tlf. 58 26 42 00,
lokal 2021, om dagen.

Viborg Amt:
Inge Vestergaard Andersen,
Fårtoftevej 144, 7700 Thisted
Tlf. 97 92 15 97.

Århus Amt:
Børge Jensen, Anne Krabbesvej 2,
8950 Ørsted. Tlf. 86 48 88 07.

Ungdomsgruppe Øst:
Tina Jensen,
Heimdalsvej 107, lejl. 7.
3600 Frederikssund.

De anførte træffetider er kun vejledende.

BORGH TRYK · RINGSTED